

ХЮ ЛОФТИНГ

Историята на ДОКТОР ДУМИТЪЛ

ИЗДАТЕЛСТВО ОТЕЧЕСТВО

**ХЮ ЛОФТИНГ
ИСТОРИЯТА НА ДОКТОР
ДУЛИТЪЛ
В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА
НЕГОВИЯ ЧУДНОВАТ ЖИВОТ
В РОДИНАТА И ЗА
УДИВИТЕЛНИТЕ МУ
ПРИКЛЮЧЕНИЯ В ДАЛЕЧНИ
И НЕПОЗНАТИ СТРАНИ**

Превод: Жени Божилова

chitanka.info

**ИСТОРИЯТА НА ДОКТОР ДУЛИТЪЛ
В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА НЕГОВИЯ
ЧУДНОВАТ ЖИВОТ В РОДИНАТА И ЗА
УДИВИТЕЛНИТЕ МУ ПРИКЛЮЧЕНИЯ В
ДАЛЕЧНИ И НЕПОЗНАТИ СТРАНИ**

*На всички деца —
деца по възраст и деца по сърце,
посвещавам тази книга*

ПЪРВА ГЛАВА

ПУДЪЛБИ

Едно време — отдавна, много отдавна; още когато бабите и дядовците ни били деца — имало един доктор; името му било Дулитъл — Джон Дулитъл, Д. М. „Д. М.“ означава, че бил истински доктор по медицина и страшно учен човек.

Този доктор живеел в едно малко градче, наречено Пудълби-край-Блатото. Всички в Пудълби — и млади, и стари — го знаели добре. И щом го зърнели по улицата, нахлупил високия си цилиндър, всички казвали: „Вижте, вижте — докторът минава! Много учен човек, брей!“ А кучетата и децата хуквали подир него; дори и гарваните, свили гнезда в църковната камбанария, започвали да грачат и да кимат с глава.

Къщата му, на края на града, била мъничка, ала градината била голяма, с широка ливада, с каменни пейки и плачещи върби, надвиснали над тях. Сестра му, Сара Дулитъл, гледала домакинството, но за градината си докторът се грижел сам.

Дулитъл много обичал животните и отглеждал не малко от тези свои любимци. Освен златните рибки в басейна в края на двора той имал зайци в килера, бели мишки в пианото, една катеричка в долапа за чаршафи и в шкафа — един таралеж. Имал си още крава с теле, един стар, куц, двадесет и пет годишен кон, пилета, гълъби, две агнета и много други животни. Но от всички най-обичал гъската Даб-Даб, кучето Джип, прасенцето Гъб-Гъб, папагалката Полинезия и бухала Ту-Ту.

Сестра му Сара много се ядосвала на животните и все мърморела, че ѝ цапат къщата. А пък един ден някаква възрастна дама, болна от ревматизъм, дошла да се прегледа при доктора, но за беда седнала, без да види, върху таралежа, който спял на канапетото, и вече не стъпила при Дулитъл, а предпочитала да се трепе всяка събота чак до град Оксътторп, на цели десет мили от Пудълби, при друг някакъв лекар.

Тогава сестра му Сара Дулитъл отишла при доктора и викнала:

— Джон, как искаш болните да идват при тебе, като си напълнил къщата с гадини? Кажи ми, кой ще си избере за доктор човек, чиято гостна гъмжи от мишки и от таралежи? Това е четвъртият пациент, пропъден от твоите животни. Господин Дженкинс и пасторът се кълнат, че нямали и да минат край нашата къща, ако ще да умирали от болка. От ден на ден обедняваме. Ако вървим по този път, нито един виден човек няма да те повика, за да го лекуваш.

— Но какво да правя, като обичам животните повече от видните хора? — отвърнал докторът.

— Съвсем си се побъркал — изфучала сестра му и излязла от стаята.

И тъй, с течение на времето докторът събирал все повече и повече животни; а хората, които търсели помощта му, ставали все по-малко и по-малко. Докато най-сетне не останал ни един — с изключение на Продавача на котешка храна, който обичал всички видове животни. Но Продавача на котешка храна бил беден, разболявал се само веднъж в годината, по Коледа, и тогава давал на доктора шест пенса за шише лекарство.

А шест пенса никак не стигали, за да се преживее цяла една година — дори и в ония отдавнашни дни; и добре, че докторът имал нещичко в спестовната си касичка, иначе кой знае какво щяло да се случи.

Той продължавал да събира все повече животни, а храната им струвала пари. И тъй, спестеното ставало все по-малко и по-малко.

Тогава продал пианото и преместил мишките в чекмеджето на бюрото. Но парите от продажбата също започнали да се свършват, затова продал и кафявия си празничен костюм и продължавал да обеднява все повече и повече.

И сега, когато вървял по улицата, нахлупил високия си цилиндър, хората си шушукали: „Гледайте, минава Джон Дулитъл, Д. М.! Някога той беше най-известният доктор в Западния край, а вижте го сега! Няма пукната пара и чорапите му — дупка до дупка!“

Ала кучетата, котките и децата все тъй тичали подир него и го следвали през целия град — също както на времето, когато бил богат.

ВТОРА ГЛАВА

ЕЗИКЪТ НА ЖИВОТНИТЕ

Един ден докторът седял в кухнята и си приказвал с Продавача на котешка храна, който бил дошъл да си прегледа болния стомах.

— Я ми кажи ти, защо не спреш да лекуваш хора и не вземеш да лекуваш само животни? — попитал Продавача на котешка храна.

Папагалката Полинезия седяла до прозореца, наблюдавала дъжда и си тананикала някаква моряшка песен. Сега тя млъкнала и се заслушала в разговора.

— Слушай, докторе — продължил Продавача на котешка храна, — та ти знаеш всичко за животните — знаеш много повече и от ветеринарите дори. Тази книга, дето я написа — за котките, ами че тя е просто чудесна! Аз не мога ни да пиша, нито да чета — иначе и аз щях да понапиша някоя и друга книжка, ама жена ми Теодосия, виж — тя е учена жена, та тя ми прочете книгата ти. Слушай, ама много е хубава бе — много е хубава. Сякаш ти самият цял живот си бил котка. Тъй добре ги разбираш. И освен туй знаеш ли какви пари ще паднат от лекуване на животни? Луди пари! Ще ти пращам всички старици с болни котки и кучета. Ако ли пък няма достатъчно болни, ще им слагам нещичко в храната, та да се разболяват — сецаш ли се?

— О, не, не! — прекъснал го докторът. — Да не си посмял! Това ще е ужасно.

— Е, не истински да се разболяват — обяснил Продавача на котешка храна. — Просто ще им тургам нещичко, колкото малко да се омърлушат. Но, както казваш, може пък да не е честно към самите животни. Ама те тъй или иначе си се разболяват, докторе, защото стариците вечно ги тъпчат. Я слушай, та нали и всички фермери от околията с куци коне и хилави агнета ще ги водят при тебе? Хайде, стани животински доктор.

Щом Продавача на котешка храна си отишъл, папагалката прехвъркнала от прозореца при доктора и му казала:

— Човекът е прав. Точно тъй трябва да постъпиш. Стани животински доктор. Откажи се от тия глупави хора, щом нямат ум да разберат, че си най-добрият доктор на света. Заеми се с животните — те поне ще могат да те оценят. Стани доктор на животните.

— Е-хе, животински доктори колкото щеш — промърморил Джон Дулитъл и започнал да изнася саксиите на прозоречния перваз, да ги пои дъждът.

— Да, колкото щеш — отвърнала Полинезия. — Ама ни един не струва пукната пара. Чуй сега, докторе, аз да ти кажа нещо. Ти знаеш ли, че животните могат да говорят?

— Знам, че папагалите могат да говорят — отвърнал докторът.

— Е, да, ние, папагалите, владеем два езика — езика на хората и езика на птиците — гордо обяснила Полинезия. — Като ти кажа: „Поли иска курабийка“, ти ме разбираш. Но я чуй това: „Ка-ка ой-е, фи-фи?“

— Божичко! — възкликнал докторът. — Какво значи то?

— То значи: „Изстина ли вече кашата?“ на птичешки.

— Майчице! Какво ми говориш! — промълвил докторът. — Ти никога не си приказвала така с мен.

— Да речем, че бях опитала — каква полза? — отвърнала Полинезия и почистила няколко трошици от лявото си крило. — Нищо нямаше да разбереш.

— Кажи ми още, кажи ми още — развълнувано извикал докторът и като изтичал до бюфета, измъкнал от чекмеджето тефтерчето за сметки и един молив. — Само че бавничко, да мога да записвам. Интересно, много интересно — нещо съвсем ново. Хайде сега започни от птичешката азбука, но по-бавничко.

Ето тъй докторът научил, че животните си имат свой език и разговарят помежду си. През целия този следобед, докато навън се сипел дъжд, Полинезия седяла на кухненската маса и му изреждала птичешки думи, които той записвал в тефтерчето.

По време на чая, когато кучето Джип влязло в стаята, папагалката казала на доктора:

— Виж, той ти говори.

— А на мен ми се струва, че си чеше ухото — рекъл докторът.

— Но животните говорят не само с уста — извикала папагалката възмутено. — Те говорят и с уши, и с крака, и с опашки — с всичко.

Понякога те не желаят да вдигат шум. Виждаш ли го сега как присвива едната си ноздра?

— Какво значи това? — попитал докторът.

— То значи: „Не виждаш ли, че дъждът спря?“ — превела Полинезия. — Задава ти въпрос. Кучетата почти винаги задават въпросите с носа си.

Не минало време и с помощта на папагалката докторът изучил езика на животните тъй съвършено, че сам вече можел да разговаря с тях и да разбира всичко, което му казват. И тогава съвсем престанал да лекува хора.

Щом Продавача на котешка храна разгласил, че Джон Дулитъл смята да стане животински доктор, стариците започнали да му носят любимите си котета и кучета, заболели от преяждане; а фермерите изминавали дълъг път, за да му доведат болните си крави и овце.

Веднъж му докарали един впрегатен кон, а бедното животно ужасно много се зарадвало, като разбрало, че докторът знае да говори по конски.

— Повярвай ми, докторе — оплакал се конят, — оня ветеринар, ей там зад хълма, направо нищо не разбира. Вече цели шест седмици знаеш ли от какво ме лекува? От ревматизъм! Пък на мене ми трябват само очила. Започнал съм да ослепявам с едното око. Не виждам защо и конете да не носят очила като хората. А оня глупак зад хълма не ми и погледна очите. Само ме тъпче с разни огромни хапове. Опитах се да му обясня; ала той не разбира нито дума конски. А пък на мен ми трябват само очила!

— Да, да — точно така — успокоил го докторът. — Веднага ще ти дам очила.

— Ако може да са като твоите — казал конят, — само че зелени. Ще ми пазят очите, като орем Петдесетакрово поле.

— Бъди спокоен — отговорил докторът. — Щом искаш зелени — зелени.

— Знаеш ли, сър, къде е бедата — разприказвал се конят, докато докторът го изпращал до външната врата, — бедата е в това: всеки си въобразява, че може да цери животните, и то само защото животните не се оплакват. А за да лекуваш животни, се иска да си много по-умен, отколкото за да лекуваш хора, тази е истината. Момчето на моя фермер например си въобразява, че много разбира от коне. Само да го видиш

— лицето му е толкова тлъсто, че сякаш е без очи — а пък умът му е колкото орех. Та то миналата седмица се опита да ме наложи с хардал.

— Къде ти го сложи? — заинтересувал се докторът.

— А, не го сложи никъде — отвърнал конят. — Само се опита. Изритах го в блатото.

— Виж ти, виж ти! — възкликнал докторът.

— Аз иначе съм кротко същество — рекъл конят — и много им търпя на хората — мъчно се ядосвам. Но вече ми беше накупяло от ветеринаря с неговите глупави хапове. А когато и този червендалест дебелан започна да ме закача, не издържах.

— Много ли го нарани? — попитал докторът.

— О, не — отвърнал конят. — Ритнах го точно където трябва. Сега ветеринарният го лекува. Кога ще са готови очилата?

— През другата седмица — обещал му докторът. — Ела във вторник. Довиждане!

И Джон Дулитъл приготвил едни хубави, големи зелени очила, а впрегатният кон престанал да ослепява с едното око и започнал да си гледа хубаво, както преди.

Не минало време и вече никой не се учудвал, като срещал домашни животни с очила в околностите на Пудълби; и скоро всички забравили какво е това сляп кон.

Тъй ставало и с другите животни, които му водели. Още щом разбирали, че той говори на техния език, те му казвали къде точно ги боли и какво чувствуват, а за него пък било лесно да ги излекува.

После всяко от тези животни се връщало в къщи и разказвало на своите братя и приятели за доктора с малката къщичка в голямата градина, който наистина можел да лекува. И щом някое животно се разболеело — не само коне и крави, и кучета, а и животинките от полята, като например полската мишка и водния плъх, язовеца и прилепа, всички веднага пристигали в къщичката му в края на града, тъй че голямата му градина била вечно препълнена с животни, които чакали реда си да влязат при него.

Толкова различни били животните, които идвали да ги лекува, че той се принудил да направи специални врати за всеки различен вид. И тъй, над официалния вход сложил надпис „ЗА КОНЕ“, над черния вход закачил „ЗА КРАВИ“, на кухненската врата изрисувал „ЗА ОВЦЕ“. За различните животни имало различни врати — дори за мишките имало

едно мъничко тунелче в килера и там, наредени на опашка, те търпеливо чакали реда си при доктора.

Така че само за няколко години всичко живо около Пудълби вече познавало Джон Дулитъл, Д. М. А птиците, които прелитали през зимата в южните страни, разправяли на тамошните животни за чудния доктор от Пудълби-край-Блатото, който разбирал техния език и им помагал в беда. Ето как той станал известен сред животните из целия свят, много по-известен дори, отколкото сред хората в своя Западен край. Това го карало да се чувствава щастлив и доволен от живота си.

Един следобед докторът си пишел в някаква книга, а Полинезия седяла на любимото си място край прозореца и наблюдавала как вятърът разхвърля листата из градината. Изведнъж тя високо се изсмяла.

— Какво има, Полинезия? — попитал докторът и вдигнал глава от своята книга.

— Мислех си нещо — отвърнала папагалката и продължила да гледа през прозореца.

— Какво си мислеше?

— Мислех си за хората — каза Полинезия. — Хората страшно ме нервират. Смятат се за много умни. Е добре де! Този свят съществува вече от хиляди години, нали? А единственото от езика на животните, което хората са се научили да разбират, е, че когато кучето си завърти опашката, това означава „Много ми е драго!“ Смешно! Да, смешно! Ти си първият човек, който говори като нас. О, понякога хората просто ме вбесяват — а колко са важни само, когато заприказват за „безсловесните“ животни! Безсловесни! Глупости! Ами че лично аз познавах един папагал, който знаеше да казва „Добро утро“ по седем различни начина, без дори да си отвори устата. Говореше на всички езици — знаеше чак и старогръцки. Купи го един професор с дълга бяла брада. Но той избяга. Каза ми, че старецът говорел лошо старогръцки и той просто не можел да издържа, като го слушал как погрешно преподава на учениците си. Често си мисля къде ли е сега. Тази птица знаеше географията по-добре и от най-учения човек. Човеци — боже мой! Предполагам, че ако някога хората се научат да летят — като всяко най-просто сивичко врабче, — устата им ще се разчекнат от хвалби!

— Ти си много мъдра стара птица — казал докторът. — На колко си години всъщност? Знам, че папагалите и слоновете понякога живеят до най-дълбока старост.

— Не мога точно да ти кажа — отвърнала Полинезия. — Трябва да съм на сто осемдесет и три или на сто осемдесет и две. Нещо такова...

ТРЕТА ГЛАВА

ПАК ПАРИЧНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

И ето — не минало време, докторът отново започнал да печели добри пари, а сестра му Сара си купила нова рокля и спряла да мърмори.

Някои от животните, които идвали да се преглеждат, били наистина много болни и често трябвало да остават в дома му по цяла седмица. А щом започнели да се подобряват, обичали да се изтягат на лежащи столове в градината.

Имало и такива обаче, които, дори и след като били вече здрави, не желяели да си отидат — толкова им харесвали докторът и неговата къщица. Докторът пък бил тъй добър, че нямал сили да им откаже, когато го помолвали да останат завинаги при него. По този начин животните му се увеличавали все повече и повече.

Една вечер, както си седял на градинската ограда и кротко пушел своята лула, край него минал един латернаджия италианец с малко маймунче на кожена каишка. Докторът веднага забелязал колко силно била стегната каишката около врата и колко мръсно и нещастно било маймунчето. Затова взел животното, а на италианеца дал един шилинг и го изпъдил. Латернаджията страшно се ядосал и заявил, че си иска маймунката. Но докторът му отвърнал, че ако не си тръгне веднага, ще му блъсне един по носа. Джон Дулитъл бил много силен, нищо, че бил дребничък на вид. Тогаз италианецът почнал да ругае, но все пак си тръгнал, а маймунчето останало при доктор Дулитъл и заживяло щастливо. Другите животни в къщата го кръстили Чи-Чи — често срещана дума в маймунския език, която на човешки означава джинджифил.

Друг един път, когато в Пудълби пристигнал циркът, крокодилът, който страдал от тежък зъбобол, избягал през нощта и довтасал в градината на Дулитъл. Докторът поговорил с него на крокодилски, прибрал го в къщата и му пломбирал зъба. Ала когато крокодилът видял колко хубава била къщата, с най-различни кътчета за различните

животни, и той поискал да остане при доктора и попитал може ли да спи в езерото с рибките в дъното на градината, ако обещае да не яде рибите. А когато циркаджиите дошли да си го приберат, той тъй се разгневил и разбеснял, че те подплашено побягнали. Но към всички други в домакинството той бил винаги кротък като агне.

Добре, но сега пък стариците вече не смеели да изпращат малките си кученца при доктор Дулитъл заради крокодила, а селяните за нищо на света не вярвали, че той няма да се нахвърли върху овцете и болните телета, които водели при доктора, за да ги лекува. Ето защо докторът отишъл при крокодила и му обяснил, че трябва да се върне в своя цирк. Ала крокодилът заплакал с такива големи сълзи и тъй горещо го замолил да остане, че докторът просто нямал сърце да му откаже.

Тогава сестрата на доктора отишла при него и му заявила:

— Джон, трябва да се отървеш от това същество. Нито фермерите, нито старите дами се осмеляват да доведат животните си при теб — и то тъкмо сега, когато едва се позамогнахме. Този път напълно ще се разорим. Тази капка ще прелее чашата. Ще откажа да ти гледам домакинството, ако не изпъдиш този алигатор.

— Моля, моля, това не е никакъв алигатор — отвърнал докторът, — това е крокодил.

— Хич не ме интересува как го наричаш — отговорила сестра му, — знам само, че е нещо, което не е приятно да намериш под своя креват. Не го желая в къщата!

— Но той самият ми обеща — кротко обяснил докторът, — че няма да хапе. Циркът не му харесва, а за да го пратя в Африка, откъдето е родом, не ми стигат парите. Той не закача никого и е много възпитан... Стига си мърморила.

— Съобщавам ти, че няма да го търпя наоколо — извикала Сара. — Изпояде ми линолеума. Ако още сега не го изпъдиш, то аз — аз ще се махна оттук и ще се омъжа.

— Отлично — избухнал докторът, — махай се и се омъжвай. Не мога да те спра.

И той си взел шапката от закачалката и отишъл в градината.

А Сара Дулитъл си прибрала багажа и напуснала; тъй докторът останал сам със своето животинско семейство.

Скоро след тази случка той станал победен от всякога. Трябвало да се храни не едно гърло, да се почиства къщата, да се кърпят скъсаните дрехи, да се плаща на месаря — а пари от никъде! Но докторът не се безпокоял.

— Парите са празна работа! — повтарял той. — Колко по-добре щяхме да бъдем, ако изобщо не бяха измисляни. Какво от туй, че нямаме пари, щом и без тях сме щастливи?

Но вече и самите животни започнали да се тревожат. Една вечер, докато докторът дремел на своя стол пред кухненското огнище, животните си заговорили шепнешком. Бухалът Ту-Ту, който умее да смята, изчислил, че им остават пари само за една седмица напред, и то ако ядат по веднъж на ден, по едно единствено ястие. Тогава папагалката казала:

— Струва ми се, че можем да се заемем с домакинската работа. Поне това бихме могли да вършим. В края на краищата заради нас хората изоставиха стареца и той обедня.

И тъй, взело се решение маймунчето Чи-Чи да готви и да кърпи; кучето да мие пода; гъската да бърше праха, и да оправя леглата; бухалът Ту-Ту да води сметките, а прасето да се занимава с градината. Назначили папагалката Полинезия за домакиня и перачка, защото била най-възрастната.

Естествено в началото всички с мъка вършели определената им работа — всички освен Чи-Чи, който имал ръце и можел да работи като човек. Ала скоро привикнали и ужасно се забавлявали да наблюдават Джип, кучето, как размахва опашка по пода с вързан на края й парцал вместо метла. Не минало много и всички дотолкова усвоили задълженията си, щото докторът казвал, че къщата му никога не е била по-спретната и чиста.

За известно време нещата се позакрепили така, но без пари все пак било много трудно.

Тогава животните изнесли една количка пред градинската врата и започнали да продават репички и рози на минувачите.

И въпреки това парите за покупките не достигали; и въпреки това докторът продължавал да не се тревожи. Когато папагалката отишла при него и му съобщила, че рибарят отказва да им дава вече риба, той отвърнал:

— Няма значение. Докато кокошките снасят яйца, а кравата дава мляко, ще се храним с омлети и сладка извара. А и градината е пълна със зеленчук. До зимата има много време. Стига сте се притеснявали де! Това й беше лошото на Сара — много мърмореше. Какво ли стана с нашата Сара — чудесна жена... в някои отношения. Да, да-а!

Ала през тази година снегът паднал по-рано от друг път; и макар че старият куц кон бил докарал цели купища дърва от близката гора, та огънят в кухненското огнище прациял непрестанно, повечето от зеленчуците в градината измръзнали, а каквото оцеляло, го покрил снегът; и повечето от животните наистина гладували.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ВЕСТ ОТ АФРИКА

Тази зима била наистина много студена. През една декемврийска нощ, когато всички седели край кухненското огнище и докторът им четял на глас от книгите, които сам бил написал на езика на животните, бухалът Ту-Ту внезапно се обадил:

— Шт! Какъв е този шум отвън?

Всички се послушали; и скоро чули забързани стъпки, сякаш някой тичал. После вратата с трясък се отворила и вътре връхлетяло запъхтяно маймунчето Чи-Чи.

— Докторе! — извикал Чи-Чи. — Току-що получих вест от братовчед ми в Африка. Страшна болест е нападнала тамошните маймуни. Всички са се заразили — и мрат със стотици. Научили за тебе и те умоляват да отидеш в Африка и да спреш болестта.

— Кой донесе тази вест? — запитал докторът, докато свалял очилата си и поставял книгата на своя skut.

— Една лястовичка — казал Чи-Чи. — Чака вън на стряхата.

— Покани я край огъня — наредил докторът. — Сигурно е примряла от студ. Шест седмици вече откак лястовиците заминаха на юг.

И тъй, довели лястовицата, настръхнала и разтреперана; но колкото и да се страхувала отначало, тя скоро се стоплила, кацнала на полицата на камината и започнала да разправя.

Като свършила, докторът казал:

— Да-а, с удоволствие бих заминал за Африка, особено в това студено време. Ала страхувам се, че нямаме пари за билети. Подай ми касичката, Чи-Чи.

Маймунчето се покатерило по кухненския шкаф и я свалило от най-горната полица.

В нея нямало нищичко — нито едно пени!

— А пък аз бях сигурен, че са ни останали две пени — въздъхнал докторът.

— Вярно, имаше две пени — обадил се бухалът, — но ти ги изхарчи за дрънкалка на бебето на язовеца, когато му растяха зъби, не помниш ли?

— Забравил съм — казал докторът. — Боже, боже, каква беля са това парите! Но, както и да е. А може пък ако отида край брега, да намеря в заем някой кораб и с него да заминем за Африка. Едно време познавах един моряк, бебето му беше хванало шарка. Той може да ни отстъпи кораба си — бебето се оправи.

И така, рано на другата сутрин докторът тръгнал за морския бряг. А когато се върнал, казал на животните, че всичко е наред — морякът се съгласил да им заеме своето корабче.

Тогавя крокодилът, маймунчето и папагалката страшно се зарадвали и викнали да пеят, защото щели да се върнат в Африка, тяхната родина. А докторът рекъл:

— Мога да взема само вас тримата — заедно с кучето Джип, гъската Даб-Даб, прасето Гъб-Гъб и бухала Ту-ту. Останалите животни, като например съселите и водните плъхове, и прилепите, ще трябва да си отидат в полето, където са родени, докато се върнем. Но тъй като повечето от тях спят през зимата, не вярвам да се разсърдят, а освен това Африка няма да им понесе добре.

Сега папагалката, която била стара и опитна морячка, започнала да изброява на доктора какво да вземе на кораба.

— Ще трябва да купиш голямо количество щурмански хляб — или, както го наричат, сухар — казала тя. — И месо в консерви, и непременно — котва.

— Надявам се корабът да си има котва — забелязал докторът.

— Може, но ти не забравяй да провериш — продължила Полинезия, — защото е извънредно важно. Без котва не можеш да спираш. А освен това ще ти трябва и камбана.

— Тя пък за какво ми е? — учудил се докторът.

— За да познаваш колко е часът — обяснила папагалката. — На всеки половин час отиваш и я удряш и тогава знаеш колко е часът. И си вземи повече въже — то винаги е от полза при морски пътешествия.

Замислили се откъде да намерят парите, с които да накупят всички тези неща.

— О, по дяволите! Пак пари! — извикал докторът. — Повярвайте! С радост заминавам за Африка, защото там няма да ни

трябват пари. Ще ида да попитам бакалина дали ще почака за парите, докато се върнем. Не, май по-добре да пратя моряка да го пита.

Отишъл морякът да пита бакалина. И скоро се върнал с всички необходими неща.

Тогава животните събрали багажа и след като завъртели водните кранове, за да не замръзнат тръбите, и като затворили капаците на прозорците, те заключили къщата и предали ключа на стария кон, който живеел в конюшната. А когато се уверили, че в плевника сеното ще му стигне за през цялата зима, те отнесли багажа си на морския бряг и се качили на кораба.

Продавача на котешка храна дошъл да ги изпрати и донесъл на доктора един голям кейк със сини сливи, защото му били казали — така обяснил той, — че в чужбина и да искаш, не можеш да намериш кейк със сини сливи.

Още щом се качили на кораба, прасето Гъб-Гъб попитало къде са леглата, понеже било вече четири след обед и то искало да си подремне, както винаги. Полинезия го завела долу във вътрешността на кораба и му показала леглата, наредени едно връз друго също като полица за книги до стената.

— О, не, та това не е легло! — извикал Гъб-Гъб. — Това е полица.

— Не е никаква полица. Леглата в корабите са само такива — обяснила папагалката. — Хайде, качвай се и лягай да спиш. Това се нарича „койка“.

— Знаеш ли, май вече не ми се спи — измърморил Гъб-Гъб. — Твърде много съм развълнуван. Ще ми се да ида горе и да видя как ще потеглим.

— Прав си, това е първият ти морски воаяж — съгласила се Полинезия. — Няма да мине много и ще свикнеш с този живот. — И тя поела по стълбите нагоре, като си тананикала следната песничка:

*В какви ли не морета бродих —
и в Черно, и в Червено;
и остров Уайт го цял обходих,
видях реки и в жълто, и в пембено.
Сега Гренландия зад мене чезне*

*и стрелкам се отново в океана Син —
омръзнаха ми всички тия цветове безбрежни,
затуй при теб се връщам, моя Джин!*

Тъкмо вече се канели да тръгнат, докторът изведнъж заявил, че трябва да слезе на брега и да иде да пита моряка за пътя към Африка.

Ала лястовичката казала, че вече много пъти била ходила до тази страна и ще им обясни как да стигнат там.

Тогава докторът наредил на Чи-чи да изтегли котвата — и пътешествието започнало.

ПЕТА ГЛАВА

ГОЛЯМОТО ПЪТЕШЕСТВИЕ

И тъй — цели шест седмици вървели те с изпънати платна, шест седмици по разлюляното море, а лястовичката летяла все пред кораба да им показва пътя. Нощем тя носела мъничко фенерче, за да не я изгубят от очи в мрака; а хората на другите кораби, които минавали край тях, си казвали, че това сигурно е някоя падаща звезда.

Колкото по на юг отивали, толкова по-топло и по-топло ставало времето. Полинезия, Чи-Чи и крокодилът не можели да се нарадват на слънцето. Те подтичвали засмени по палубата и все поглеждали от борда да видят дали не приближават вече Африка.

Ала прасето, кучето и бухалът Ту-ту едва понасяли горещината, криели се на кърмата на кораба, под сянката, на един голям варел, задъхани, с изплезени езици и се наливали с лимонада.

Гъската Даб-Даб също намерила как да се разхлажда — тя скачала в морето и плувала зад кораба. От време на време, когато главата ѝ много се сгорещявала, гмуркала се под кораба и излизала от другата му страна. По този начин хващала и по някоя и друга херинга във вторник и петък — тогава всички на кораба ядели риба, за да пестят консервираното месо.

Когато приближили Екватора, видели към тях да се носят няколко хвърчащи риби. Рибите запитали папагалката това ли е корабът на доктор Дулитъл. Когато тя потвърдила, те казали, че много се радват, защото маймуните в Африка вече се страхували, че той никога няма да пристигне. Полинезия ги попитала колко мили още им остават до края; хвърчащите риби отговорили, че до бреговете на Африка имало още само петдесет и пет мили.

Друг един път цяло стадо делфини се появило сред вълните; те също запитали Полинезия това ли е корабът на прочутия доктор. А когато се уверили, че е той, помолили папагалката да попита доктора дали му трябва нещо за из път.

Полинезия отговорила:

— Да. Свършихме си лука.

— Ей тука наблизо има един остров — казали делфините, — целият покрит с чудесен, строен див лук. Вървете си по пътя — ние ще отидем да наберем и ще ви настигнем.

Делфините пак се гмурнали в морето. Не минало много, папагалката ги видяла да се връщат и да влачат през вълните големи торби от морска трева, напълнени с лук.

На следващия ден, когато слънцето клоняло на заниз, докторът казал:

— Чи-Чи, донеси ми телескопа. — Пътешествието ни е към своя край. Много скоро ще можем да видим бреговете на Африка.

И наистина само след половин час им се сторило, че пред тях се е появило нещо, което можело да бъде и земя. Ала вече се било стъмнило и те не могли да се уверят.

Тъкмо тогава се извила страшна буря, със светкавици и гръмотевици. Вятърът виел ужасно; дъждът се леел из ведро, а вълните станали такива грамадни, че заливали корабчето чак догоре.

Изведнъж се разнесло едно ТРЯ-Я-ЯС! Корабът спрял и се килнал на една страна.

— Какво стана? — подал глава докторът от вътрешността на кораба.

— Не съм съвсем сигурна — казала папагалката, — но струва ми се, че това е корабокрушение. Прати гъската да слезе и да види.

Даб-Даб се мушнала под вълните. Когато се качила на палубата, обяснила, че са се натъкнали на скала; на дъното на кораба имало голяма дупка; водата нахлувала, потъвали много бързо.

— Сигурно сме се сблъскали с Африка — казал докторът. — Боже, боже! Е, сега — няма как — всички ще трябва да преплуваме до брега.

Но Чи-Чи и Гъб-Гъб не знаели да плуват.

— Бързо дайте въжетото! — наредила Полинезия. — Казах ви аз, че ще дотрябва. Къде се дяна тази гъска? Ела Тук, Даб-Даб. Хвани края на въжетото, прехвъркни до брега и го завържи на някоя палма; а ние тук ще държим другия му край на кораба. После онези, които не знаят да плуват, ще се прехвърлят на брега по въжетото. Това се нарича „спасително въже“.

Така всички стигнали до брега живи и здрави — някои с плуване, някои прехвъркнали; а онези, които се спасявали по въжето, пренесли куфара и чантата на доктора.

Ала корабът вече за нищо не ставал с тази огромна дупка на дъното си; скоро бурното море го разбило върху скалите и наоколо останали да плуват само изпочупени дъски.

Всички се приютили в една хубава, суха пещера, която намерили високо в скалите, и там изчакали да отмине бурята.

На другата сутрин, още щом слънцето изгряло, те слезли на пясъчливия бряг, за да се изсушат.

— Милата, стара Африка! — въздъхнала Полинезия. — Колко е хубаво да се върнеш у дома. Като си помисля само — утре се навършват точно сто шейсет и девет години, откакто я напуснах! А тя си е все същата! Същите стари палмови дървета, същата стара червена земя, същите стари черни мравки! Да, няма нищо по-хубаво от родния дом!

И всички забелязали, че се е просълзила — тъй много се радвала да види отново родината си.

Тъкмо тогава докторът усетил колко много му липсва високият черен цилиндър — вятърът го бил духнал в морето по време на бурята. Даб-Даб отишла да го търси. Скоро го забелязала да се носи по вълните като детска лодчица. А като се спуснала надолу, за да го прибере, открила в него една от белите мишки, която се гушела на дъното, уплашена до смърт.

— Ти какво търсиш тук? — викнала гъската. — Нали ти казаха да си стоиш в Пудълби?

— Не исках да остана — заоправдавала се мишката. — Исках да видя какво е това Африка. Там имам роднини. Затова се скрих в багажа и ме пренесоха на кораба заедно със сухарите. Но като потъна корабът, страшно се уплаших — никак не издържам на плуване. Поплувах, колкото можах, ала много скоро се източих и си казах — вече загивам! И тогава, ама точно в този миг, шапката на стария мина покрай мене; а пък аз влязох в нея, защото никак не ми се щеше да се удавя.

И тъй, гъската вдигнала шапката заедно с мишката и я отнесла на доктора на брега. Всички се събрали наоколо, за да гледат.

— Ето, на това казват „пътник без билет“ — обяснила папагалката.

Междувременно, докато търсели място в куфара, където бялата мишка да се настани и да пътува най-удобно, маймунчето Чи-Чи изведнъж извикало:

— Шт! Чувам стъпки в джунглата!

Всички замълчали и се заслушали. Скоро от гората излязъл един черен човек, приближил и ги попитал какво търсят тук.

— Приятно ми е, Джон Дулитъл, Д. М. — представил се докторът. — Помолиха ме да дойда в Африка, за да излекувам маймуните, които били болни.

— Всички трябва да се явите пред краля — казал черният човек.

— Какъв крал? — попитал докторът, който нямал никакво желание да си губи времето.

— Кралят на Джолигинки — отвърнал човекът. — Всички земи наоколо са негови и всеки чужденец трябва да му се представи. Последвайте ме.

И така, те събрали багажа си и тръгнали след човека през джунглата.

ШЕСТА ГЛАВА

ПОЛИНЕЗИЯ И КРАЛЯТ

Повървели малко през гъстата гора, стигнали до широка, разчистена поляна и видели кралския палат, който бил построен от... кирпич.

Там живеел кралят със своята кралица — Ерминтруде, и техния син, принц Бъмпо. Принцът бил отишъл да лови съомга в реката. Ала кралят и кралицата седели под един чадър пред вратата. Кралица Ерминтруде сладко спяла.

Щом докторът стигнал пред палата, кралят го попитал по каква работа е пристигнал; и докторът му обяснил защо е дошъл в Африка.

— Не, не позволявам да вървите през моите владения — заявил кралят. — Преди много години на този бряг слезе един бял човек; аз го приех най-любезно. Обаче след като изкопа дълбоки дупки в земята, за да измъкне оттам златото ми, и като изтрепа всичките ми слонове, за да им вземе бивните, този бял се качи тайно на кораба си, без да каже дори едно „благодаря!“, както му беше редът. Затова съм решил — никога вече бял човек в земите на Джолигинки!

И кралят се обърнал към чернокожите, които стоели край него, и заповядал:

— Хванете този лечител с всичките му животни и ги хвърлете в най-здравата ми тъмница!

Шестима от чернокожите отвели доктора и любимците му и ги затворили в каменна тъмница. Тя имала само едно мъничко прозорче, високо горе в стената, запречено с решетки; а вратата била здрава и дебела.

Изпаднали в дълбоко униение, а прасенцето Гъб-Гъб се разревало. Но Чи-Чи казал, че ще го напердаши, ако не спре този ужасен шум, и то замълчало.

— Всички ли сме тук? — запитал докторът, когато очите му привикнали с полумрака.

— Да, да, всички — отговорила гъската и започнала да ги брой.

— А Полинезия къде е? — попитал крокодилът. — Не е тук.

— Сигурен ли си? — усъмнил се докторът. — Я пак се огледай. Полинезия! Полинезия! Къде си?

— Избягала е, разбира се — измърморил крокодилът. — Колко ѝ прилича. Мушна се в джунглата веднага щом приятелите ѝ изпаднаха в беда.

— Не съм от тия птици, извинявай! — обадила се папагалката и се измъкнала из джеба на доктора. — Както виждате, достатъчно съм малка, за да се промуша между решетките на този прозорец, затова се уплаших да не ме тикнат в някой кафез и докато кралят приказваше, аз се вмъкнах в джеба на доктора, а сега — ето ме тук! Това се казва „хитрост“ — обяснила Полинезия, докато пригладжала с човка разрошените си пера.

— Мили боже! — извикал докторът. — Да благодариш, че не съм те смачкал.

— А сега слушайте! — започнала Полинезия. — Тази нощ, веднага щом се стъмни, аз ще се промъкна през решетката на прозореца и ще прехвъркна в двореца. И тогава — ще видите — все ще намеря някакъв начин да накарам краля да освободи всички ни от затвора.

— Ох, какво ли можеш да направиш ти? — въздъхнал Гъб-Гъб, сбръчкал нос и отново заплакал. — Ти си една обикновена птица и нищо повече!

— Да, така е! — отвърнала папагалката. — Но не забравяй, че макар да съм само птица, аз мога да говоря като човек — а освен това познавам тези хора още от малка.

И тъй, през нощта, когато луната засияла през палмовите клони и всички кралски слуги заспали тежък сън, папагалката се измъкнала през затворническата решетка и хвъркнала към двореца. Прозорецът на дворцовия килер бил счупен предишната седмица от някаква топка за тенис; Полинезия се промушила вътре през дупката на стъклото.

Тя чула как принц Бъмпо хърка в своята спалня, в задната част на двореца. Тихичко се изкачила по стълбите и стигнала до спалнята на краля. Внимателно отворила вратата и подскочила в стаята.

Тази вечер кралицата била канена на танци у свои братовчеди, но кралят си бил легнал и дълбоко спял.

Полинезия пропъзляла много внимателно и се наместила под леглото.

След това се покашляла — точно както се кашлял доктор Дулитъл. Полинезия умеела да подражава на всички звуци.

Кралят отворил очи и сънливо попитал:

— Ти ли си, Ерминтуде? (Помислил, че кралицата вече се е върнала от бала.)

Тогава папагалката отново се изкашляла — силно, като човек. А кралят скочил, напълно разбуден, и извикал:

— Кой е тук?

— Аз съм, доктор Дулитъл — отвърнала папагалката, също сякаш сам докторът говорел.

— А какво търсиш в спалнята ми? — креснал кралят. — Как смееш да напускаш тъмницата? Къде си, не те виждам!

Ала папагалката само се изсмяла — с дълбокия весел смях на доктора.

— Престани да се хилиш и веднага ела тук да те видя — извикал кралят.

— Колко си глупав, кралю! — отговорила Полинезия. — Нима забрави, че разговаряш с Джон Дулитъл, Д. М. — най-големия чудотворец на света? Разбира се, че няма да ме видиш. Та аз се направих невидим! На този свят няма нищо, което не бих могъл да сторя. А сега слушай: дойдох при тебе тази нощ да те предупредя — не пуснеш ли мен и моите животни да преминем през страната ти, аз ще накарам и теб, и всички твои хора да се разболеете също като маймуните. Защото аз мога да лекувам хората, но мога и да ги разболявам — достатъчно е само да помръдна малкия си пръст. Веднага прати войниците си да отворят тъмничната врата, или преди още сутрешното слънце да е огряло баирите на Джолигинки, вече ще си пипнал страшни заушки!

Тогава кралят започнал да трепери и много се уплашил.

— Докторе — завайкал се той, — ще стане, както ти казваш. Само не помръдвай малкия си пръст, от сърце те моля! — И той скочил от леглото и затичал да каже на войниците да отключат тъмничната врата. Ала кралицата, която тъкмо отваряла задния вход със секретния си ключ, съгледала папагалката да излиза през счупеното стъкло. И

когато кралят отново се мушна в леглото, тя му разказа за онова, което видяла.

Сега кралят вече разбрал, че са го измамили, ужасно се разгневил и веднага хукнал пак към затвора.

Но бил закъснял. Вратата зеела отворена. Тъмницата била празна. От доктора и от неговите животни нямало и следа.

СЕДМА ГЛАВА

МОСТЪТ ОТ МАЙМУНИ

Никога в живота си кралица Ерминтруде не била виждала съпруга си по-разгневен, отколкото през тази нощ. Той скърцал със зъби от яд, Наричал всички до един глупаци. Замерил дворцовата котка с новата си четка за зъби. Сновял насам-натам, както си бил по нощница, разбудил всичките си войници и ги изпратил в джунглата да хванат доктора. След тях изпратил и всичките си слуги — и готвачите, и градинарите, и собствения си бръснар, и учителя на принц Бъмпо — изпратил дори и кралицата, макар че била капнала от умора, защото през нощта танцувала с тесни обувки, и нея принудил да върви да помага на войниците.

А в това време докторът и животните му тичали презглава из гората към Страната на маймуните.

Гъб-Гъб с неговите къси крачета скоро се изморил, наложило се докторът да го вземе на ръце — сякаш не му стигали куфара и чантата, които едва мъкнел.

Кралят на Джолигинки се надявал, че войниците му лесно ще ги заловят, защото докторът не познавал ни страната, ни пътя. Но той грешал: маймунчето Чи-чи знаело всички пътеки из джунглата — дори и ония, за които войниците на краля не били чували. Чи-Чи повел доктора и любимците му към най-гъстата част на гората — място, където човешки крак не бил стъпвал — и ги скрил в една огромна хралупа, сред високи, непристъпни скали.

— Най-добре да почакаме тук — обяснил Чи-чи, — докато войниците се приберат да спят. Тогава пак ще продължим към Страната на маймуните.

Останали там през цялата нощ.

Често до тях долитали гласовете на кралските хора, които ги търсели наоколо. Но те били на безопасно място, защото никой друг освен Чи-Чи не знаел за това скривалище — не го знаели и маймуните.

Най-сетне, когато слънцето започнало да наднича през дебелия покрив от листа над тях, чули кралица Ерминтруде да казва с отпаднал глас, че нямало смисъл да търсят повече и че най-добре ще е да идат и да си подремнат.

Веднага щом войниците се прибрали, Чи-Чи измъкнал доктора и животните от тяхното скривалище и отново поели към Страната на маймуните.

Пътят бил много, много дълъг и често всички страшно се изморявали — особено Гъб-Гъб. Но щом заплачел, давали му мляко от кокосов орех, което той много обичал.

Храна имало предостатъчно, защото Чи-Чи и Полинезия познавали многобройните плодове и зеленчуци, които растат в джунглата, знаели и къде да ги търсят: така намирали и фурми, и смокини, и фъстъци, и джинджифил, и сладки картофи. Лимонада си приготвяли от сок на диви портокали, подсладен с мед от пчелните гнезда в хралупите. Каквото и да им поисквали, Чи-Чи и Полинезия успявали да го намерят — ако не съвсем същото, то много подобно. Донесли дори тютюн на доктора, когато си свършил запаса, а му се допушило.

Нощем спели в палатки от палмови листа, върху дебели, меки легла от суха трева. Скоро привикнали с дългите си преходи, не се уморявали и дори им било приятно.

И все пак винаги се радвали, когато паднела нощта и настъпвало време за почивка. Тогава докторът стъквал малък огън от съчки, а след вечеря всички сядали наоколо да послушат моряшките песни на Полинезия или разказите за джунглата на Чи-чи.

Много от неговите разкази били страшно интересни. Защото, макар маймуните да не са имали писана история преди доктор Дулитъл да отиде и да им я напише, те помнят всичко, което се е случило, понеже го разказват на своите деца. Чи-Чи им разправял много от нещата, чути от неговата баба — предания за най-най-стари времена, още преди Ной и ковчега, — за времената, когато хората се обличали в мечи кожи и живеели в пещери, ядели месото сурово, тъй като не знаели какво значи да готвиш — още не били открили огъня. Разказвал им за огромните мамонти и гущери, дълги като цял влак, които населявали планините в ония времена и гризели върховете на дърветата. Често те тъй се захласвали в неговите думи, че не усещали

как огънят изгасвал и после трябвало да търсят още съчки и да палят нов.

Когато войниците се върнали и казали на краля, че не са успели да хванат доктора, кралят веднага ги изпратил обратно и им наредил да не излизат от джунглата, докато не го пипнат. И тъй, през цялото време, докато докторът и неговите животни напредвали към Страната на маймуните и си мислели, че са в безопасност, тях все още ги преследвали кралските хора. Ако Чи-Чи знаел това, той непременно щял да ги скрие. Но той не знаел.

Един ден Чи-Чи се изкатерил на една висока скала и погледнал над дърветата. Като слязъл, съобщил им, че вече са приближили Страната на маймуните и скоро ще стигнат там.

И същата вечер те съзрели братовчеда на Чи-Чи и цял куп маймуни, още незасегнати от болестта, насядали по клоните на дърветата край едно блато да се оглеждат и да ги очакват. А когато се уверили, че прочутият доктор наистина е пристигнал, маймуните вдигнали страхотна врява, развикали се радостно, размахали зелени листа и се залютели по клоните, за да ги приветствуват.

Нахвърлили се да носят чантата и куфара на доктора и всичко, каквото мъкнел със себе си — една от най-едрите пък вдигнала Гъб-Гъб, който отново се бил уморил. Две от тях хукнали напред да съобщят на болните маймуни, че великият доктор най-сетне е пристигнал.

Обаче кралските хора, които все още вървели подире им, чули радостните крясъци на маймуните, разбрали къде се намира докторът и се впуснали да го заловят.

Голямата маймуна, гдето носела Гъб-Гъб, вървяла отзад и видяла как капитанът и войниците му се промъкват край дърветата. Тя забързала към доктора и му съобщила това.

Тогава всички се втурнали да тичат като луди; кралските войници и те хукнали зад тях, а от всички най-бързо тичал капитанът.

Тогава докторът се спънал в медицинската си чанта и се плъоснал в калта, а капитанът решил, че сега е моментът да го хване. Той скочил напред, за да го сграбчи, но едното му ухо се закачило на някакво дърво и цялата армия трябвало да спре, за да го откачи.

В това време докторът се изправил и те пак се впуснали напред и все напред. Чи-Чи ободрително подвиквал:

— Не бойте се! Още малко остана! Не бойте се!

Добре, но преди да влязат в Страната на маймуните, достигнали до една страшна пропаст, на дъното на която течала дълбока река. Тук свършвало кралство Джолигинки; на отвъдната страна била Страната на маймуните — отвъд реката.

Джип, кучето, погледнало надолу в много дълбоката пропаст и рекло:

— Оле-ле-е! Ами сега, как ще прескочим?

— Майчице мила! — хлъцнал Гъб-Гъб. — Ето ги войниците на краля. Виж ги! Страх ме е, че пак ще ни хвърлят в тъмницата! — и ревнол с глас.

Ала голямата маймуна, гдето носела Гъб-Гъб, пустила прасето на земята и викнала на другите маймуни:

— Момчета! Мост! Бързо! Правете мост! Само минутка ни остава. Те откачиха ухото на капитана и сега той тича насам като сърна. По-живо! Мост! Мост!

Докторът започнал да се чуди от какво ли пък ще правят този мост и се заоглеждал да открие някъде укрити дъски за строеж.

Но когато отново погледнал към пропастта, там, увиснал над реката, се проточвал мостът за него — мост от живи маймуни! Защото, докато бил с гръб към тях, маймуните — бързи като светкавица, — се наредили в мост, просто като се заловили една друга за ръцете и краката.

Голямата маймуна викнала на доктора: — Преминавайте всички, преминавайте бързо!

Гъб-Гъб се страхувал да върви по такъв тесен мост над толкова дълбока пропаст. Но все пак минал, минали и всички останали.

Джон Дулитъл прекосил последен. Тъкмо когато стигнал на отсрещния бряг, кралските хора дотичали запъхтени до пропастта. И започнали да размахват юмруци и да крещят от гняв. Защото разбрали, че са закъснели. А докторът и всичките му животни вече се намирали на сигурно място в Страната на маймуните и мостът се прибрал при тях.

Тогава Чи-Чи се обърнал към доктора и му казал:

— Много велики изследователи и белобради естествоизпитатели с месеци са лежали скрити в джунглата, за да разберат как маймуните правят това нещо. Но никога досега не сме позволили бял човек да го

види. Ти, мили докторе, си първият в целия свят, който вижда прочутия „Мост от маймуни“.

Докторът от сърце се зарадвал, като чул тези думи.

ОСМА ГЛАВА

ПРЕДВОДИТЕЛЯТ НА ЛЪВОВЕТЕ

Изведнъж на Джон Дулитъл му се струпала много, ужасно много работа. Стотици, хиляди болни маймуни заварил той, когато пристигнал: горили, орангутани, шимпанзета, бабуни, мармозети, сиви маймуни, червени маймуни — маймуни от всякакъв цвят и вид. А още толкова били вече измрели.

Първото, което сторил, било веднага да отдели болните от здравите. Сетне накарал Чи-Чи и братовчед му да му построят къщичка от трева. После задължил всички здрави маймуни да се явят при него за ваксинация.

И тъй, цели три дни и три нощи от джунглите, равнините и хълмовете към малката къщичка от трева се стичали тълпи от маймуни, а докторът не мърдал от мястото си три дни и три нощи и непрестанно ваксинирал.

След това накарал да му построят друга една къща — голяма къща с много легла в нея; и там настанил всички болни маймуни.

Но заболелите били толкова много, че не достигали здрави да се грижат за тях. Тогава докторът изпратил вест до другите животни, като например лъвовете, леопарди и антилопи, с молба да дойдат и да станат болногледачи.

Ала Предводителят на Лъвовете бил много гордо същество. Когато се явил в голямата къща на доктора, лицето му било гневно и презрително.

— Как се осмели ти да ме повикаш, господинчо? — изръмжал той. — Как се осмели да ме повикаш, МЕН, Царя на Животните, да дойда да прислужвам на тази сган от мръсни маймуни? Ха, та аз дори не бих ги подушил, камо ли да ги ям!

Колкото и ужасен да изглеждал лъвът, докторът се помъчил да не издава страха си.

— Но аз не те карам да ги ядеш — спокойно отвърнал той. — А освен това те съвсем не са мръсни. Тази сутрин всички се къпаха. Ако

искаш да знаеш, твоето палто май има нужда от изчеткване — и то основно. А сега слушай какво ще ти кажа: може да дойде ден, когато лъвовете ще се разболеят. И ако сега не помогнете на другите животни, лъвовете ще се озоват съвсем сами, когато самите те изпаднат в беда. Това често се случва с горделивите хора.

— Лъвовете никога не изпадат в беда — те само причиняват беда — изръмжал Предводителят високомерно и важно се отправил към джунглата, доволен, че е постъпил достойно и хитро.

Тогава и леопардите се възгордели и съобщили, че не желаят да помагат. След тях естествено отказали и антилопите — макар те да били стеснителни и кротки и не нагрубили доктора, както лъвът, а само потропвали по земята, хилели се глуповато и заявили, че никога преди не били работили като болногледачи.

Сега вече бедничкият доктор се разтревожил до смърт, защото просто не виждал кой ще му помогне да се грижи за всички тези маймуни, болни на легло.

Но случило се така, че когато Предводителят на Лъвовете приближил до своето леговище, той съзрял Кралица Лъвица да тича към него с разрошена коса.

— Едно от лъвчетата не иска да яде. — извикала тя. — Просто ума ми не стига какво да го правя. От снощи не е сложило нищичко в уста.

И тя започнала да плаче и да се тресе от нерви — защото била грижлива майка, въпреки че била лъвица.

Предводителят на Лъвовете влязъл в леговището и погледнал децата си — две мили малки лъвчета, легнали на пода. Едното изглеждало много зле.

След това Лъвът много гордо се похвалил на жена си как сложил доктора на мястото му. А тя толкова се разгневила, че едва не го изгонила от леговището.

— Ти открай време нямаш капчица мозък в главата си! — изкрещяла Лъвицата.

— Всички животни оттук чак до Индийския океан приказват за този чудесен доктор, който умее да лекува всякакви болести и бил страшно добър човек — единственият човек в целия свят, който може да говори на езика на животните! А ти — тъкмо когато детето ни се разболя, тъкмо сега ти намери да вземеш и да го обидиш! Само един

истински глупак може да нагруби добрия лекар! О, ти... — и тя започнала да скубе косата на своя съпруг.

— Веднага да се върнеш при този бял човек — викнала лъвицата — и да му се извиниш! И да заведеш всички празноглави лъвове при него — и тия вятърничави леопарди и антилопите — също. Да направите всичко, което докторът иска от вас. И да работите, както трябва! Защото тогава той може да се смили и да дойде да прегледа лъвчето ми. А сега — да те няма! Бързай, не чуваш ли? Ти не заслужаваш да бъдеш баща!

И тя отишла в съседното леговище, където живеела друга лъвица-майка, да ѝ се оплаче.

И тъй, Предводителят на Лъвовете се върнал отново при доктора и му казал:

— Случайно наминавам насам, та рекох да се отбия. Успя ли да си намериш помощници?

— Не — отвърнал докторът. — Не съм. И страшно съм разтревожен.

— Напоследък все по-трудно се намира работна ръка — обяснил лъвът. — На животните напоследък, изглежда, не им се работи. И са прави — до известна степен... Е, виж какво — понеже забелязвам, че си затруднен, готов съм да ти помогна с каквото мога — просто за да ти услужа, — но само не ме карай да мия тия създания. Ах, да — казах и на другите зверове да дойдат и да дадат своя принос. Леопардите ще пристигнат всеки момент... А, между другото, едно от лъвчетата ни е болно. Според мен не е нищо особено, но жената се тревожи. Та ако минаваш край къщи тази вечер, ще можеш ли да го прегледаш, а?

И ето — докторът отново бил много щастлив: защото всички лъвове, и леопарди, и антилопи, и жирафи, и зебри — всички, всички животни от горите и планините, и равнините се стекли да му помагат. Те били толкова многобройни, че той се принудил да върне някои и да задържи само най-способните.

Скоро след това маймуните започнали да се подобряват. В края на седмицата голямата къща, пълна с легла, останала полупразна. А в края на втората седмица и последната маймуна била оздравяла.

С това работата на доктора се свършила, но той бил толкова уморен, че си легнал и спал цели три дни, без да се помръдне.

ДЕВЕТА ГЛАВА

СЪВЕЩАНИЕТО НА МАЙМУНИТЕ

Чи-Чи не се отделил от вратата на доктора и не пуснал никого вътре, докато той не се събудил. Тогава Джон Дулитъл съобщил на маймуните, че ще трябва да се завърне в Пудълби.

Това ги изненадало безкрайно, защото те си мислели, че докторът завинаги ще остане при тях. И през нощта всички маймуни се събрали в джунглата, за да обсъдят съобщението.

Главатарят на шимпанзетата станал и казал:

— Защо си отива добрият човек? Нима не му е хубаво при нас?

Ала никой не могъл да му отговори. Великата Горила станала и казала:

— Аз мисля всички да идем при него и да го помолим да остане. Може би ако му построим нова къща и голямо легло, ако му обещаем много маймуни за слуги, които да работят вместо него и да облекчават живота му — може би тогава вече да реши да остане при нас.

Тогава станал Чи-Чи, а всички наоколо зашепнали:

— Шт! Гледайте! Чи-Чи, Славният пътешественик ще говори!

Ето какво казал Чи-Чи на другите маймуни:

— Приятели мои, безмислено е, струва и се, да задържате доктора. Той има да дава пари в Пудълби и трябва да се върне да се издължи.

А маймуните го запитали:

— Но какво е това пари?

Тогава Чи-Чи им обяснил, че в Страната на Белия човек не можеш да получиш нищо, ако нямаш пари; не можеш да направиш нищо, ако нямаш пари — че и да живееш дори не е възможно без пари. И някои от маймуните запитали:

— Но нима не можеш да ядеш и да пиеш, ако нямаш пари?

Чи-Чи поклатил глава. После им разказал, че дори и той, когато работел при латернаджията, бил принуден да проси от децата пари.

А Главатарят на шимпанзетата се обърна към Най-стария Орангутан и възкликнал:

— Чуваш ли, братовчедо? Това хората били странни същества! Та кой би искал да живее в подобна страна? Ама че отвратително!

Чи-Чи продължил:

— Когато се готвехме да тръгнем насам, нямахме кораб да прекосим морето, нито пари да купим храна за из път. Тогава един човек ни зае малко бисквити и ние му обещахме да ги платим, като се върнем. Взехме кораба на един моряк, но той се разби о скалите на африканския бряг. Сега докторът нека да се върне и да намери друг кораб за моряка, защото човекът беше беден и корабът беше единственото му препитание.

Маймуните се умълчали, притихнали на земята и дълбоко се замислили.

Най-после най-големият Бабун станал и казал:

— Мисля, че не бива да позволим този добър човек да напусне страната ни, без да сме му дали един хубав подарък, от който да разбере колко сме му благодарни за всичко, което направи за нас.

Едно малко червено маймунче, седнало в клоните на близкото дърво, изпищяло:

— И аз така мисля!

Тогава всички се развикали, вдигнала се страхотна врява.

— Да, да. Да му дадем най-хубавия подарък, получаван досега от Бял човек!

Седнали да умуват и да се питат едни други какво ще е най-добре да му поднесат. Една маймуна предложила:

— Петдесет торби кокосови орехи!

Друга:

— Сто връзки банани! Поне плодове да не трябва да купува в Страната, Където плащаш, за-да-ядеш!

Ала Чи-Чи им обяснил, че всички тези неща са твърде тежки, за да ги носят толкова надалеч, а освен това ще се развалят, преди да са изяли и половината.

— Ако искате да го зарадвате — предложил Чи-Чи, — дайте му някакво животно. Бъдете уверени, че ще се отнася добре с него. Дайте му някакво рядко животно, каквото няма в техните менажерии.

Маймуните попитали:

— А какво е това менажерия?

Чи-Чи им обяснил, че менажерии — това са места в Страната на Белите хора, където животните се затварят в клетки, за да могат хората да отиват и да ги разглеждат. Маймуните се възмутили дълбоко и си казали една на друга:

— Тези Хора са като глупави деца — нямат ум и забавленията им са детински. Шт! Всъщност това, за което говори, се нарича затвор.

Попитали тогава Чи-Чи какво да бъде това рядко животно, което Бял човек не е виждал досега. Кметът на Мармозетите казал:

— Имат ли големия гущер Игуана?

А Чи-Чи отвърнал:

— Да, има един в лондонската зоологическа градина.

Друга запитала:

— Ами имат ли антилопа Окапи?

Чи-Чи пак потвърдил:

— Да. В Белгия, където ходих с моя латернаджия преди пет години, има окапи в един голям град, наречен Анверс.

А трета маймуна подхвърлила:

— Я ми кажи имат ли Бутни-Дръпни?

Тогава Чи-Чи отвърнал:

— Не. Никой Бял човек не е виждал досега Бутни-Дръпни.

— Хайде това животно да му дадем.

ДЕСЕТА ГЛАВА

НАЙ-РЯДКОТО ОТ ВСИЧКИ ЖИВОТНИ

Днес животните Бутни-Дръпни са реликтни. Това означава, че вече са изчезнали от лицето на земята. Но преди много, много години, когато доктор Дулитъл бил още жив, в най-дълбоките джунгли на Африка все още можело да се намерят няколко от тях; ала дори и тогава те били извънредно редки. Опашка нямали, вместо това на всеки край стояла по една глава, а на всяка глава — остри рога. Били ужасно срамежливи и много трудно се ловели. Чернокожите хващат повечето животни, като се промъкват зад гърба им, когато те гледат на друга страна. Но да сториш това с един Бутни-Дръпни, е направо невъзможно, защото, откъдето и да го наближиш, той винаги е с лице към теб. Освен това той спи само с едната си половина. Другата му глава винаги е будна — и винаги нащрек. Ето затова никога не са заловили ни един Бутни-Дръпни и никой не бил виждал такова животно в зоологическа градина. По цели години най-изкусни ловци и най-хитри собственици на менажерии са дебнали из джунглите и в пек, и в дъжд, и все пак никой не е уловил ни един Бутни-Дръпни. Дори и тогава, преди години, той бил единственото животно в света с две глави.

И тъй, маймуните потеглили да търсят това животно из гората. Изминали били доста дълъг път, когато открили някакви особени стъпки край брега на една река; по това разбрали, че наблизо някъде се крие Бутни-Дръпни.

Повървели още малко по речния бряг и видели едно място, където тревата била висока и гъста; решили, че той е вътре.

Маймуните се заловили за ръце и образували огромно хоро край високата трева. Бутни-Дръпни ги чул да наближават, подскочил насам, подскочил нататък, опитал с всички сили да разкъса техния кръг — но напразно! Тогава, като разбрал, че е невъзможно да избяга, седнал и зачакал те да му кажат какво искат.

Маймуните го попитали дали е готов да тръгне с доктор Дулитъл и да бъде излаган на показ в Страната на Белите хора.

Но той решително поклатил и двете си глави и отвърнал:

— В никакъв случай!

Обяснили му, че няма да го затварят в менажерията, а само ще го изложат на показ. Уверили го, че докторът е много добър човек, но е останал без пари; а хората са готови да плащат, за да видят двуглаво животно, и по този начин докторът ще забогатее и ще може да се издължи за кораба, който заел за пристигането си в Африка.

Но Бутни-Дръпни пак отказал.

— Не. Знаете колко съм срамежлив — не мога да търпя да ме гледат. — И едва не заплакал.

Тъй цели три дни и три нощи те се опитвали да го увещаят.

Най-сетне, на края на третия ден, той склонил да отиде с тях, за да види първо с очите си какъв човек е този доктор.

Маймуните потеглили обратно заедно с Бутни-Дръпни. А като стигнали до малката, покрита с трева къщичка на доктора, почукали на вратата.

Гъската, която прибирала багажа в куфара, извикала:

— Влез!

Чи-Чи много гордо въвел животното и го показал на доктора.

— Но какво, моля ви се, е това нещо? — възкликнал Джон Дулитъл, вторачен в странното същество.

— Майчице мила! — изкрюкала гъската. — Като има два ума, дали вечно се двоуми?

— Според мен ни един ум няма — отвърнало кучето Джип.

— Ето, виж, докторе — започнал Чи-Чи, — това се нарича Бутни-Дръпни — най-рядко срещаното животно от африканската джунгла, единственото двуглаво същество на света! Вземи го със себе си и ще бъдеш вечно богат. Хората ще плащат, колкото им поискаш, само да го видят.

— Да, но на мен пари не ми трябват — отвърнал докторът.

— Виж го ти, не му трябвали! — възмутила се гъската Даб-Даб. — А забрави ли, когато се чудехме откъде да вземем, та да платим на месаря в Пудълби? Я ми кажи как ще върнеш на моряка новото корабче, за което разправяш — като нямаш пари да му го купиш?

— Смятах сам да му го построя — обяснил докторът.

— О, я се съвземи! — креснала Даб-Даб. — А откъде дърво и пирони, за да го направиш? И после — ние от какво ще преживяваме? Като се върнем, ще бъдем най-бедните в цяла Англия. Чи-Чи е много прав — вземи с нас това смехотворно същество!

— Е, може би има нещо вярно в думите ти — въздъхнал докторът. — Животното ми се струва много симпатично. Но дали — хм — как му беше името — е готово да тръгне с нас?

— Да, ще тръгна — отговорил Бутни-Дръпни, който още от пръв поглед разбрал, че докторът е добър човек. — Ти беше толкова мил към нашите животни, а освен това маймуните ми обясниха, че аз съм единственият, който може да ти бъде от някаква полза. Но трябва да ми обещаеш, че ако не ми хареса в Страната на Белите хора, ще ме изпратиш обратно тук.

— Ами естествено, разбира се, то се знае — отговорил докторът. — Извинявай, но ти, както те гледам, по всяка вероятност си от семейството на сърните, нали?

— Да — обяснил Бутни-Дръпни. — Аз съм роднина с Абисинските газели и Азиатските диви кози — по майчина линия. А пък прадядото на баща ми е бил последният Еднорог.

— Извънредно интересно! — възкликнал докторът и като измъкнал някаква книга от куфара, който Даб-Даб стягала за път, започнал да я прелиства. — Чакай да видим дали Бюфон казва нещо по този въпрос...

— Забелязвам — обадила се гъската, — че говориш само с едната си уста. Другата ти глава не може ли да приказва?

— А, може, разбира се — отвърнал Бутни-Дръпни. — Но аз съм определил другата си уста само за хранене — предимно, искам да кажа. По този начин мога да разговарям, докато ям, без да бъда невъзпитан. Ние сме от много учтив род.

Накрая, когато целият багаж и всичко било готово, маймуните уредили голямо празненство в чест на доктора, на което дошли животните от цялата джунгла. Имало толкова много ананаси и манго, и мед, и най-различни други лакомства, че всички яли и пили до насита.

Когато най-после свършили да ядат, докторът станал и казал:

— Приятели мои, аз не умея да произнасям дълги речи след ядене, като някои хора — а току-що погълнах много плодове и много мед. Но искам да ви кажа колко ми е мъчно, че се разделям с вашата

хубава страна. Чака ме работа в Страната на Белите хора, затова трябва да си вървя. Когато вече ме няма, помнете: никога не оставяйте мухи да кацат по храната ви, преди да я ядете; и не спете на голата земя, когато дойдат дъждовете. Аз — хм, хм — пожелавам ви дълъг живот и щастие навеки.

Докторът свършил и седнал, а маймуните дълго пляскали с ръце и си казвали една на друга:

— Да се помни завинаги от нашия народ, че той седя и яде с нас, ето тук, под дърветата. Защото всички виждаме, че той е Най-великият Човек!

А Голямата Горила, която криела в косматите си ръце силата на седем едри коня, изтърколила една скала до края на масата и заявила:

— От днес нататък този камък за вечни времена ще ни напомня паметното място!

И наистина, до ден-днешен този камък стои в сърцето на джунглата. И всяка маймуна-майка, когато пресича гората със своето семейство, не пропуска да го посочи от клоните и да прошепне на малките си:

— Шт! Ето го — вижте! Ей там Добрият Бял човек седя и яде с нас в Годината на страшната болест!

Щом свършило тържеството, докторът и животните му поели обратния път към морския бряг. С тях тръгнаха всички маймуни, да ги изпратят до границите на своята Страна и да поносят дотам куфара и многобройните торби.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЧЕРНИЯТ ПРИНЦ

В края на гората спрели, за да се сбогуват.

А то отнело много време, защото всяка една от тези хиляди маймуни искала лично да стисне ръката на доктор Дулитъл.

После, когато докторът и животните останали сами, Полинезия казала:

— Сега стъпвайте внимателно и говорете шепнешком — отново минаваме през кралство Джолигинки. Само ако ни чуе, кралят веднага ще изпрати войниците си да ни хванат, защото сигурна съм, че още е разгневен от хитрината, която му скроих.

— Чудя се и се мая — обадил се докторът, — откъде ще вземем кораб да се върнем у дома... Е, всъщност пък, кой знае, може да намерим на брега някоя изоставена лодка. Все забравям поговорката: „Не вдигай крак, преди да стигнеш стъпалото!“

Един ден, когато пресичали най-гъстата част на джунглата, Чи-Чи ги оставил и тръгнал да търси кокосови орехи. И докато го нямало, докторът и другите животни, които не познавали горските пътеки, загубили пътя в тъмната гора. Започнали да обикалят, лутали се насам и натам, но все не успявали да намерят пътя към морския бряг.

Като не ги видял никъде по пътя, Чи-Чи ужасно се разтревожил. Катерил се на високите дървета, оглеждал се от най-горните им клони, търсел да зърне цилиндъра на доктора, викал и крещял, зовял всички животни по име, но напразно! И докторът, и животните сякаш потънали в дън земя.

А те наистина се били загубили здравата. Отдалечили се, без да искат, от пътеката, пък джунглата била толкова гъста, толкова буйни били там храстите, плевелите и лозите, че на някои места едва успявали да се промъкнат и докторът постоянно трябвало да отваря джобното си ножче и да прорязва пътя напред. Затъвали в кални тресавища; оплитали се в жилави, дебели лиани; раздирали кожата си в остри тръни, на два пъти едва не изгубили чантата с лекарствата в

гъстата растителност под дърветата. Бедите им сякаш нямали край, а от пътеката — нито следа.

Най-сетне, след като се лутали така в продължение на дълги дни, с изпокъсани дрехи и лица омазани с кал и мръсотии, те се озовали, без да искат, в задния двор на кралския палат! А кралските хора веднага изтичали и ги заловили!

И все пак, Полинезия, без да я усетят, успяла да подхвъркне в клоните на едно дърво и бързо да се скрие сред листата.

Докторът и всички останали били заведени пред краля.

— Ха-ха! — зловещо се изсмял кралят. — Значи, пак ми паднахте! Този път обаче трудно ще ми избягате. Върнете ги в тъмницата и заключете вратата с два катинара. Нарещдам: този бял човек до края на живота си да мие дъските в царската ми кухня!

Тъй докторът и другите животни били натикани в тъмницата и заключени отвън. А докторът бил предупреден, че от другата сутрин започва да търка дъските в царската кухня.

Всички се почувствували страшно нещастни.

— Това на нищо не прилича! — извикал докторът. — Аз наистина трябва да се върна в Пудълби. Иначе оня беден моряк непременно ще си помисли, че съм му откраднал кораба... Я да видя здрави ли са пантите на тази врата.

Но вратата била дебела и здраво заключена. Положението изглеждало безнадеждно. Тогава Гъб-Гъб отново заплакал.

През цялото това време Полинезия се спотайвала на онова дърво в царската градина. Тя мълчала и само мигала с очи.

А щом Полинезия млъкнела и започнела да мига с очи, това било лош знак. То означавало, че някой не се държи както трябва и тя търси начин да оправи нещата. Всеки, който се опитвал да създаде неприятности на Полинезия и нейните приятели, после горчиво съжалявал за това.

Скоро тя съзряла Чи-Чи да се прехвърля от дърво на дърво и да търси доктора. Щом Чи-Чи я съгледал, той скочил на нейното дърво и я попитал къде са докторът и другите животни.

— И докторът, и всичките животни са отново пленници на краля — прошепнала Полинезия. — Загубихме се в джунглата и без да искаме, се натикахме в царската градина.

— А ти — ти не можа ли да намериш пътя? — скарал се Чи-Чи на Полинезия, загдето ги оставила да се загубят, докато той търсел кокосови орехи.

— За всичко е виновно това глупаво прасе! — оправдала се Полинезия. — Непрестанно се отделяше от пътеката да си търси корени от джинджифил. И аз тъй се заплеснах да тичам подире му и да го връщам в правия път, че при тресавището вместо вдясно съм извила наляво. Ш-т! Гледай! Принц Бъмпо идва в градината. Не трябва да ни види. Стой мирен и не мърдай за нищо на света!

И ето наистина принц Бъмпо, синът на краля, отворил градинската врата. Под мишница носел книга с приказки. Той приближил по чакълестата пътека, като си пеел някаква тъжна песенчица, и спрял до каменната пейка под дървото, в което се криели папагалката и маймуната. После се излегнал на пейката и се зачел в приказката.

Чи-чи и Полинезия го наблюдавали неподвижни.

След малко кралският син оставил книгата и тежко въздъхнал.

— Ах, защо не съм един бял принц! — изпъшкарал той, а очите му загледали замечтано и премрежено.

Тогава папагалката се обадила с тънко, пискливо детско гласче:

— Бъмпо, знам някой, който би могъл да те превърне в бял принц.

Кралският син подскочил от пейката и започнал да се оглежда наоколо.

— Какво чувам? — извикал той. — Сякаш сладкият звън от сребрист глас на вълшебница долетя до мен! Странно!

— Достойни Принце! — продължила Полинезия, като внимавала да не помръдне, за да не я види Бъмпо. — Крилати истини изрича твоята уста, защото ти наистина приказваш с мене, Трипситинка, царицата на феите. Скривалището ми е в една розова пъпка.

— О, кажи, кажи, царице — извикал Бъмпо и плеснал радостно с ръце, — кой би могъл да ме направи бял?

— В тъмницата на твоя татко — рекла папагалката — лежи затворен един прославен бял магьосник, наречен Джон Дулитъл. Той знае много тайни за лекарства и магии и много чудеса извършил е до днес. Но твоят царствен татко го е захвърлил да чезне в черния затвор. Върви при него, храбри Бъмпо, скришом, щом слънцето залезе, и

запомни — ще те превърне той в най-белия от всички бели принцове, спечелили сърцето на девица! Каквото казах — казах! Сега да тръгвам към Царството на Феите. Прощавай!

— Прощавай! — промълвил принцът. — Безкрайни благодарности, добра ми Трипситинка!

И той се отпуснал на пейката с усмивка на уста и зачакал залеза на слънцето.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

МЕДИЦИНА И МАГИЯ

Тихо, много тихичко, оглеждайки се никой да не я забележи, Полинезия се измъкнала от задните клони на дървото и прехвъркнала до тъмницата.

Мушнал зурла през решетката на прозореца, Гъб-Гъб вдъхвал миризмите от различните гозби, довявани от дворцовата кухня. Тя заповядала на прасето да повика доктора до прозореца, за да говори с него. Гъб-Гъб отишъл и събудил доктора, който спял следобедния си сън.

— Слушай! — прошепнала папагалката, щом се появило лицето на Джон Дулитъл. — Тази нощ принц Бъмпо ще дойде при тебе. А ти трябва да измислиш начин, за да го направиш бял. Но първо не забравяй да го накараш да ти отвори вратата на тъмницата и да ти намери кораб, с който да прекосиш морето.

— Добре, отлично! — зарадвал се докторът. — Но да не мислиш, че е лесно да направиш от черния човек бял? Разправяш си, сякаш е дреха да го боядисаш. Никак не е толкова просто. Дори и поетът го е казал: „Както леопардът не може да смени кожуха си, тъй черният не може да смени цвета си“ — разбра ли?

— От тия работи аз не разбирам — отвърнала Полинезия нервно, — но ти просто си длъжен да избелиш този човек. Измисли някакъв начин — помисли си добре. Я виж колко много лекарства останаха в чантата ти. Той е готов да стори за тебе всичко, каквото му поискаш, ако му помогнеш. Много добро момче е. Това ти е единствената възможност да се измъкнеш от затвора.

— Добре, добре, май че няма да е чак съвсем невъзможно — казал докторът. — Чакай да видим — и той отишъл до медицинската си чанта, мърморейки си нещо за хлор върху човешки пигмент, — а може би пък цинкова мас, като временно средство, намазана в дебел пласт...

Щом се стъмнило, принц Бъмпо тайничко се промъкнал при доктора в тъмницата и му казал:

— Бели човече, аз съм един нещастен принц. Преди година тръгнах да търся Спящата красавица, за която прочетох в тази книга. След това пътувах много, много дни, най-сетне я намерих и нежно я целунах, за да я събудя, както пише в книгата. Наистина тя се събуди. Но щом видях лицето ми, красавицата извика: „О, той бил черен!“, и хукна да бяга, и не поиска да се оженим. Вместо това сигурно е отишла да спи някъде другаде. Тъй аз се върнах, изпълнен с тъга, в двореца на баща ми. Сега научих, че ти си бил магьосник-чудотворец и си притежавал вълшебни лекарства. Дошъл съм при теб да ми помогнеш. Ако ме направиш бял, за да мога да се върна при Спящата красавица, ще ти дам половината си кралство и всичко, каквото поискаш.

— Принц Бъмпо — казал докторът, втренчил замислен поглед в шишетата с лекарства, — да речем, че превърна косата ти в златисторуса — това няма ли да е по-добре, отколкото да ти избелвам лицето?

— Не — решително отвърнал Бъмпо. — Нищо друго не би могло да ме задоволи. Аз трябва да се превърна в бял принц.

— А знаеш ли колко трудно е да промениш цвета на един принц? — попитал докторът. — Това е най-трудното нещо за един магьосник. Ти искаш само лицето ти да побелее, нали така?

— Да — отвърнал Бъмпо. — Защото тялото ми ще е скрито в блестящи доспехи и ръкавици от стомана също като на другите бели принцове и ще яздя на кон.

— Цялото ти лице ли трябва да бъде бяло? — попитал докторът.

— Да, цялото — обяснил Бъмпо, — а очите ми искам да са сини, но май че това ще стане много трудно.

— Да, страшно трудно — бързо отвърнал докторът. — Е, добре тогава, да видим какво мога да направя за теб. Но трябва да имаш търпение — нали знаеш, някои лекарства не винаги действуват, както ние искаме. Вероятно ще се наложи да опитам два или три пъти. Кожата ти е издръжлива, нали? Е, това е чудесно! А сега ела насам при светлината — ах, щях да забравя. Преди да започнем с избелването, ти трябва да отидеш на брега и да ми приготвиш кораб, да го напълниш с храна, за да мога да прекося океана. За всичко това — никому ни дума!

А след като изпълня молбата ти, ще трябва да ни пуснеш от затвора — мен и моите животни. Закълни се в короната на Джолигинки!

Принцът се заклел и отишъл на брега да приготвя кораб.

Като се върнал и съобщил, че всичко е готово, докторът наредил на Даб-Даб да донесе един леген. След това размесил в легена най-различни лекарства и казал на Бъмпо да си потопи лицето.

Принцът се навел и мушнал лице вътре — чак до ушите.

Задържал го натопено дълго време — толкова дълго, че докторът се притеснил и разтревожил, започнал да пристъпя от крак на крак, поглеждал непрестанно към шишенцата с лекарства и отново прочел всички етикетчета по тях. Силна миризма изпълнила тъмницата — миризма на изгорена хартия.

Най-сетне принцът вдигнал глава от легена и дълбоко си поел дъх. А всички животни хлъцнали от изненада.

Защото лицето на принца било бяло като сняг, а очите му сияели със стоманен блясък!

Когато Джон Дулитъл му подал едно малко огледалце, за да се огледа, принцът запял от радост и започнал да танцува из тъмницата. Ала докторът го смъмрил да не вдига такъв шум и като натикал набързо лекарствата в чантата, казал му да отвори вратата на затвора.

Бъмпо го помолил да му подари огледалцето, защото то било единственото в цялото кралство Джолигинки, а той искал да се оглежда непрестанно. Но докторът отвърнал, че огледалцето му трябвало, за да се бръсне.

Тогава принцът измъкнал от джоба си една връзка медни ключове и отключил двойните ключалки. А докторът и всичките му животни затичали с все сила към морския бряг; Бъмпо останал облегнат на стената на празната тъмница, усмихнат щастливо, с лице, блеснало като излъскана слонова кост на светлината на луната.

Като стигнали на брега, намерили Полинезия и Чи-Чи да ги очакват на скалите до кораба.

— Жал ми е за Бъмпо — казал докторът. — Страхувам се, че това лекарство, с което го избелих, ще е много нетрайно. По всяка вероятност утре ще се събуди черен, както винаги. И все пак, кой знае, може пък завинаги да си остане бял — за пръв път използвам тази смес. Да си призная, аз сам се изненадах, че тъй добре подействува. Но нали трябваше да направя нещо? Представете ли си — цял живот да

търкам дъските в кралската кухня! По-мръсна кухня не съм виждал! Разгледах я през прозореца на затвора. Ех, ех! Бедният Бъмпо!

— О, но той ще разбере, че сме се пошегували и нищо повече — намесила се Даб-Даб и гневно поклатила опашка. — Какво лошо им сторихме? Пада му се, ако пак почернее! Тъмночерен да стане дано!

— Но какво е виновно горкото момче? — отвърнал докторът. — Не то, а баща му, кралят, ни хвърли в тъмницата... Май че трябва да се върна и да му се извиня! О, всъщност по-добре е да му изпратя един голям шоколад, като се върнем в Пудълби. А пък кой знае? Може и завинаги да си остане бял.

— Бял или черен, Спящата красавица никога няма да го вземе — казала Даб-Даб. — Според мен черен си беше много по-хубав. Но както и да се гласи, все ще си е грозен.

— И все пак той има много добро сърце — въздъхнал докторът. — Прекалено романтично наистина, но добро. В края на краищата „Доброто сърце прави и грозния красив“.

— Сигурен съм, че този глупчо не е намирал никаква Спяща красавица — обадило се кучето Джип. — Главата си отрязвам, че е целунал дебелата жена на някой селянин, заспала под сянката на ябълковото дърво. Представям си как се е уплашила! Коя ли ще целуне този път? Ама че идиотска история!

След тези думи Бутни-Дръпни, бялата мишка, Гъб-Гъб, Даб-Даб, Джип и бухалът Ту-Ту се качили на кораба с доктора. Но Чи-Чи, Полинезия и крокодилът останали на брега, защото Африка била тяхното отечество, страната, в която се били родили.

Щом докторът стъпил на палубата, той погледнал през борда към морето. И чак тогава се сетил, че никой от тях не знае обратния път до Пудълби.

Безбрежното море изглеждало ужасно голямо и самотно в лунната светлина и докторът се запитал какво ли ще стане, ако загубят пътя, когато бреговете изчезнат от погледите им.

Но докато си блъскал ума с тези въпроси, високо над тях от нощния въздух долетял страшен шум, подобен на шепот. Животните прекъснали прощалните си думи и се ослушали.

Шумът ставал все по-силен и по-всеобхватен. Той сякаш идвал все по-близо до тях — звук като есенен вятър в листата на топола, като бурен, пороен дъжд върху стръмен покрив.

Кучето Джип — проточило муцуна към небето и опънало опашка, изведнъж изджафкало:

— Птици! Милиони птици — в устремен полет — това е то!

Тогава всички погледнали нагоре. А там, потекли през лицето на луната, като огромен рой дребни мравки, се носели милиони и милиони малки птици. Скоро те сякаш запълнили цялото небе, след тях идвали все нови и нови, и нови... Били толкова много, че вече закрили луната, луната престанала да свети и от това морето потъмняло, почерняло — както когато буреносен облак похлупи слънчевия диск.

Бавно всички тези птици се смъкнали надолу, стрелкайки се над самата вода и над земята; а горе небето се изчистило и луната засияла отново. Но нищо друго не се чувало наоколо — ни писък, ни песен долитала от тях — само това оглушително шумолене на пера, което ставало все по-силно и по-силно. Когато започнали да кацат по пясъка, по корабните въжа, всякъде и навсякъде освен по дърветата, докторът успял да види, че крилата на птиците са сини, гърдите — бели, а крачката — къси и пернати. Щом всяка намерила място да кацне, изведнъж, внезапно — възцарило се пълно мълчание: всичко замряло, всичко притихнало.

В тази лунна тишина прозвучал гласът на Джон Дулитъл:

— Колко неусетно е минало времето ни в Африка. Като се върнем, ще бъде вече ранно лято. Защото това са лястовиците, които се завръщат. Благодаря ви, лястовици, загдето ни дочакахте. Много мило от ваша страна. Сега вече не ме е страх, че ще загубим пътя си в морето... Вдигнете котва и опнете платната!

Щом корабът се плъзнал по водата, онези на брега — Чи-Чи, Полинезия и крокодилът, били обхванати от дълбока скръб. Защото за тях нямало човек, по-любим от доктор Джон Дулитъл от град Пудълби-край-Блатото.

Те викали след него: „Сбогом! Сбогом!“, стояли на скалите още дълго, проливали горчиви сълзи и махали, докато корабът се скрил в далечината.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЧЕРВЕНИ ПЛАТНА И СИНИ КРИЛЕ

По своя път корабът на доктора трябвало да мине край бреговете на Северна Африка, наречени Варвария. Тези брегове са границата на Великата пустиня. Това е диво, пусто място — само пясъци и скали. И точно там живеели варварските пирати.

Пиратите, шайка от лоши хора, причаквали корабите да се разбият край техните скалисти брегове. А често пъти, щом забележели минаващ кораб, мятали се на своите бързи платноходи и се впусkali да го преследват. Успеели ли да го стигнат, те го спирали и го ограбвали до дъно. После прехвърляли мирните моряци на своите платноходи, потапяли кораба и се връщали във Варвария весели и доволни от стореното зло, с песни на уста. Сетне карали пленниците си да пишат на роднините си за пари. Ако ли пък роднините не пожелали да пратят желаниа откуп, пиратите хвърляли нещастниците в морето.

Един слънчев ден докторът и Даб-Даб се разхождали по палубата, за да се пораздвижат; приятен топъл ветрец тикал корабчето напред и всички били щастливи и доволни. Изведнъж Даб-Даб забелязала платното на някакъв кораб далече зад тях, на хоризонта.

— Това платно не ми харесва — казала Даб-Даб. — Имам чувството, че е вражески кораб. Страхувам се, че ни очакват неприятности.

В това време кучето Джип, което дремело на слънцето, започнало да ръмжи и да говори в съня си.

— Надушвам телешко печено — измърморил Джип. — Недопечено телешко, заляно с препържено масло.

— Майчице! — извикал докторът. — Какво му става на това куче? Нима то може да души и в съня си — да души и да говори?

— Предполагам, че може — отвърнала Даб-Даб. — Всички кучета могат да душат в съня си.

— Добре де, но какво надушва? — зачудил се докторът. — Никой не приготвява телешко печено на нашия кораб.

— Не — обяснила Даб-Даб. — Сигурно ей на оня кораб си правят телешко печено.

— Но той е на десет мили оттук! — учудил се докторът. — Нима е възможно да го е надушило?

— Ами, разбира се! — каза Даб-Даб. — Питай го и ще видиш.

В същия миг Джип, все още в съня си, заръмжал отново и устните му се дръпнали нагоре, разкривайки чистите му бели зъби.

— Надушвам лоши хора — ръмжал той. — Най-лошите хора, които съм надушвал. Надушвам неприятности. Надушвам бой — шестима проклетни разбойници се нахвърлят срещу един храбър човек. Искам да му помогна. Ау-ау! Ау-у-у! — После той излял още веднъж високо и страшно, сам се стреснал от това и се събудил с много изненадано изражение на лицето.

— Гледайте! Гледайте! — извикала Даб-Даб. — Оня кораб вече ни приближава. Сега мога да преброя трите му големи платна — всичките червени. Които и да са — нас ни гонят... Кой ли може да са те?

— Това са лоши хора — отвърнал Джип — и корабът им е бързоходен. Това са сигурно пиратите от Варвария.

— Ами тогава и ние трябва да вдигнем повече платна на нашето корабче — разтревожил се докторът, — за да заплуваме по-бързо и да им се измъкнем. Тичай долу, Джип, и ми донеси всичките резервни платна.

Кучето се затичало долу и домъкнало всички платна, които могло да намери.

Но дори като вдигнали и тях на мачтите, за да уловят повече вятър, пак не заплували бързо като пиратския кораб, който идвал все по-близо и по-близо.

— Ех, че лош кораб ни даде този принц — завайкало се прасето Гъб-Гъб. — По-бавно от това не вярвам да може да се пътува. По-лесно е да се спечели надбягване със супник, отколкото да се избяга от тях с това старо корито. Я вижте колко са наблизко вече! Виждам дори мустаците на мъжете — шестима са. Ами сега какво ще правим?

Тогавя докторът наредил на Даб-Даб да хвъркне нагоре и да каже на лястовиците, че пиратите ги преследват с много бърз кораб и да ги

попита какво да правят.

Щом чули какво се е случило, лястовиците веднага се спуснали на кораба на доктора, казали му бързо да разплете няколко дълги въжета и да ги направи на множество тънки върви. После да завърже краищата на вървите за носа на кораба, а лястовиците заловили свободните краища с крачета и полетели напред, повличайки след себе си корабчето.

И макар лястовиците да не са кой знае колко силни, когато са по една или по няколко, съвсем друго става, когато се съберат стотици наведнъж. А там, завързани за кораба на доктора, имало хиляди връзки и всяка връзка се теглела от по две хиляди лястовици — а лястовиците са много бързи летци.

Изведнъж докторът усетил да се движат толкова бързо, че трябвало да си хване шапката с двете ръце, защото сякаш корабът сам летял през вълните, които се пенели и кипели от скоростта му.

Сега всички животни на кораба започнали да се смеят и да танцуват в забързания въздух, защото, когато погледнали назад към пиратския платноход, видели го да се смаява, вместо да расте. Червените платна останали далеч, далеч зад тях.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕТО НА ПЛЪХОВЕТЕ

Да се влечи кораб през морето, не е лека работа. Затова след два-три часа лястовичките почувствуваха умора в крилето и започнали да се задъхват. Тогава изпратили съобщение на доктора, че скоро ще трябва да починат и че ще довлекат кораба до един близък остров, а там ще го скрият в дълбокия залив, докато си поемат дъх и отново бъдат готови за път.

След малко докторът съзрял острова, за който те му казали. По средата му се издигала красива, висока, зелена планина. Щом корабът доплавал в прикритието на залива, където пиратите не можели да го съзрат, докторът съобщил, че слиза на острова да потърси прясна вода, защото запасите от вода за пиене се били свършили. Наредил и на животните да слязат, та да се поразтъпчат из свежата трева.

На тръгване докторът забелязал, че дълга редица плъхове се измъкват от корабния трюм и също напушта кораба. Джип се спуснал да ги гони — гоненето на плъхове било най-любимата му игра, — но докторът го спрял.

Тогава един голям черен плъх, който очевидно искал да каже нещо на доктора, пропъзлял към него по парапета, като страхливо попоглеждал към кучето. Покашлял се нервно, почистил си мустаците, избърсал устни и започнал:

— Х-м, х-м — хм — ти, докторе, естествено знаеш, че във всеки кораб има и плъхове, нали така?

Докторът отвърнал:

— Да.

— И сигурно си чувал, че плъховете напуцат потъващия кораб, нали?

— Да — потвърдил докторът, — чувал съм такова нещо.

— Хората — продължил плъхът — винаги говорят за това язвително като за някаква подлост. Но кажи, моля ти се, какво лошо

има в това? В края на краищата кой нормален човек би останал на един потъващ кораб, ако има възможност да слезе от него?

— Но то е съвсем естествено — успокоил го докторът, — съвсем естествено. Напълно ви оправдавам... Х-м — има ли — има ли нещо друго, което би искал да ми кажеш?

— Да — отвърнал плъхът. — Дойдох да ти съобщя, че напускаме този кораб. Но искахме преди това да те предупредим. Този твой кораб нищо не струва. Не е сигурен. Обшивката му не е здрава. Дъските са прогнили. Утре, преди да е паднала нощта, той ще потъне на дъното на морето.

— Но откъде знаеш? — попитал докторът.

— Ние всякога разбираме — обяснил плъхът. — Във връхчетата на опашките си усещаме нещо като гъдел — също както когато ти изтръпне кракът. Тази сутрин, в шест часа, както си закусвах, почувствувах гъдел в опашката си. В първия момент си казах, че пак ме хваща моят ревматизъм. Затова отидох и попитах леля ми как се чувства — спомняш ли си моята леля? Една такава дълга, пъстра на цвят, много слаба, миналата година в Пудълби ти я излекува от жълтеница — помниш я, нали? Е, добре — отивам, значи, при леля и тя ми казва, че и нейната опашка усещала гъдела! Тогава разбрахме, че този кораб ще потъне, преди да са минали два цели дни; и взехме решение да го напуснем при първата му близост със земя. Не струва корабът ти, докторе. Не плувай повече с него, иначе ще се удавиш... А сега — довиждане. Ще идем да потърсим някое местенце да се заселим на този остров.

— Довиждане — отвърнал докторът. — И много благодаря, че ми каза. Много, много мило от твоя страна! Поздрави леля си. Много добре си я спомням... Остави този плъх на мира, Джип! Ела тук! Лягай долу!

И тъй, докторът и всички негови животни с кофи и тенджери слезли на брега, за да търсят вода на острова, докато лястовиците си поемали дъх.

— Как се казва този остров? — рекъл докторът, докато се катерели по планинския склон. — Изглежда ми много приятен. И колко много птици има!

— Ами че как! Та това са Канарските острови — обяснила Даб-Даб. — Не чуваш ли песента на канарчетата?

Докторът спрял и се послушал.

— Но да, разбира се! — възкликнал. — Колко съм глупав! А дали те не биха ни показали къде да намерим вода?

Канарчетата, които знаели всичко за доктор Дулитъл от прелетните птици, дошли и го завели край един извор с хладка, бистра вода, в който канарчетата ходели да се къпят; показали му плодородните ливади, засети с канарено семе, и всички други забележителности на острова.

А Бутни-Дръпни бил най-щастлив от всички, защото зелената трева му била много по-вкусна от сухите ябълки, с които се хранел на кораба. Гъб-Гъб пък примрял от радост, когато открил една цяла долина, покрита с вкусна дива тръстика.

След известно време, когато всички били вече похапнали здравата, пийнали били прясна водица и се излежавали, заслушани в песента, която им пеели канарчетата, пристигнали две забързани лястовици, много притеснени и развълнувани.

— Докторе — изчуруликали те. — Пиратите влязоха в залива и всички до един се качиха на твоя кораб. Сега са в трюма, търсят нещо интересно за заграбване. Оставиха кораба си без никакви пазачи. Ако побързате и веднага отидете на брега, можете да се вмъкнете в техния кораб — а той е много бърз — и да избягате с него. Но трябва да бъдете бързате!

— Отлична идея — извикал докторът, — великолепна!

И той веднага събрал животните си, сбогувал се с канарчетата и затичал към залива.

Щом стигнали брега, видели пиратския кораб с трите му червени платна, закотвен във водата; и — точно както съобщили лястовичките — на него нямало никой; пиратите били в трюма на докторския кораб с надежда да откраднат нещичко оттам.

Така Джон Дулитъл и неговите животни се промъкнали много тихо и до един се качили на пиратския кораб.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ВАРВАРСКИЯТ ДРАКОН

Всичко щяло да мине мирно и тихо, ако прасето не си било простудило главата, докато се тъпчело с влажната захарна тръстика. Ето какво станало.

След като вдигнали котва съвсем безшумно и много, много внимателно вече измъквали кораба от залива, Гъб-Гъб внезапно кихнал тъй гръмогласно, че пиратите от другия кораб изтичали на палубата да разберат какъв е този шум.

Щом видели докторът да бяга, те насочили неговия стар кораб напреки на провлака, тъй че Дулитъл да не може да излезе в открито море.

Тогава предводителят на тези лоши хора (който се наричал Бен Али, Драконът) размахал заканително юмруци към доктора и се провикнал през водата:

— Ха! Ха! Пипнах ли те, приятелче! Смяташе да избягаш със собствения ми кораб, така ли? Но ти не си морякът, който ще надхитри Бен Али, Драконът на Варвария. Тая твоя гъска ни трябва, а също и прасето. Тази вечер ще си похапнем свински пържоли и печена гъска. А пък преди да те пусна тебе, твоите близки ще трябва да ми пратят цял един сандък със злато.

Бедният Гъб-Гъб ревнол да плаче, а Даб-Даб разперила криле да хвъркне, за да спаси своя живот. Но бухалът Ту-Ту прошепнал на доктора:

— Остави го, нека си говори, докторе. Дръж се мило с него. Нашето старо корито скоро ще потъне — плъховете съобщиха, че ще легне на дъното, преди да е залязло утрешното слънце — а знай, че плъховете никога не грешат. Бъди любезен с него, докато корабът потъне под краката му. Остави го да си дрънка, заговаряй го и ти.

— Ти чуваш ли се какво приказваш, чак до утре вечер! — възкликнал докторът. — Дали ще имам сили?... Добре — ще се опитам... Чакай да видим... Как да го забавлявам?

— Ами... пусни ги да дойдат тук — посъветвал го Джип. — Като нищо ще се оправим с тези мръсни разбойници. Те са само шестима. Пусни ги да дойдат. После ще се хваля на съседското пале, като се върнем в къщи, че съм захапвал истински пират! Нека да дойдат бе, докторе! Ще ги победим!

— Не виждаш ли, че имат пистолети и ножове? — казал докторът. — Не, не — това не е възможно. Трябва да го позалъжа с приказки... Я слушай, Бен Али...

Но още преди да е довършил думите си, пиратите насочили кораба към тях, обхванати от луда радост, като си подвиквали един на друг:

— Хей, я да видим кой пръв ще хване прасето?

Бедничкият Гъб-Гъб загубил ума и дума от страх; Бутни-Дръпни започнал да остри рогата си за борба, като ги търкал о корабната мачта; а Джип подскачал във въздуха, лаел разярено и ругаел Бен Али на кучешки език.

Добре, но в това време нещо особено започнало да става със страшните пирати; те спрели да се смеят и шегуват; учудване се изписало по грозните им лица; нещо, изглежда, ги накарало да се объркат.

Тогавя Бен Али, поглеждайки към пода, изведнъж изревал:

— Гръм и мълния! Хора, този кораб е пробит!

Останалите пирати погледнали през борда и видели, че корабът наистина потъва все по-дълбоко и по-дълбоко. Един от тях казал на Бен Али:

— Но ако старото корито наистина потъва, щяхме да забележим, че плъховете бягат.

Джип им извикал от другия кораб:

— О, жалки некадърници, как ще ги видите, като ги няма? Два часа има вече, откакто се измъкнаха! Ха-ха! Сега ти стана за посмешище, глупако Бен Али!

Но естествено хората не разбрали нищичко от думите му.

Скоро предницата на кораба започнала да потъва все по-бързо и по-бързо, докато той забил нос във водата; а пиратите се опитвали да се катерят по бордовата ограда, по мачтите, по въжетата, вкопчвали се за всеки предмет, който би могъл да ги задържи. Но изведнъж морето се втурнало разгневено, връхлетяло през прозорците и вратите и

корабът се гмурнал към дъното с един ужасен, гъргорещ шум, а шестимата злодеи останали да плуват без подпора из дълбоката вода на залива.

Някои от тях се насочили към бреговете на острова, а други приближили кораба, на който бил докторът, и се опитали да се качат на него. Но Джип се хвърлял напред да захване носовете им и те не смеели да се катерят нагоре.

Внезапно всички изкрещели ужасени:

— Акулите! Акулите пристигат! Пусни ни горе, преди да ни захаят! Помощ, помощ! Акулите! Акулите!

И наистина докторът видял как водата на целия залив се изпълнила с гърбове на огромни риби, които бърже процепвали повърхността.

А една голяма риба приближила кораба, подала нос над водата и запитала доктора:

— Ти ли си Джон Дулитъл, прочутият животински доктор?

— Да — отвърнал доктор Дулитъл, — така се казвам.

— Чуй тогава — започнала акулата, — познаваме тези пирати, те са лоши хора — особено пък Бен Али. Ако те дразнят, ние с удоволствие ще ги изядем, за да ти услужим — и тогава ще престанат да ви нервират.

— Благодаря ви — отговорил докторът. — Много мило от ваша страна. Но, струва ми се, не е необходимо да ги ядете. Само не ги пускайте да стигнат до брега, докато не ви кажа — просто ги карайте да плуват наоколо, може ли? И, моля, пратете Бен Али насам, за да му съобщя нещо.

Акулата отишла и подгонила Бен Али към доктора.

— Слушай сега, Бен Али — извикал Джон Дулитъл, навеждайки се през борда. — Ти си водил много лош живот; научих, че си избил много хора. Тези добри акули току-що ми предложиха да те изядат, за да ми услужат — и никак няма да е лошо, ако морето веднъж завинаги се отърве от теб. Ала ако ми обещаеш да направиш онова, което аз ти кажа, ще те оставя да живееш.

— Какво искаш да направя? — попитал пиратът, поглеждайки към голямата акула, която душела крака му под водата.

— Да престанеш да избиваш невинни хора — обяснил докторът. — Да престанеш да крадеш, никога вече да не потопяваш кораб,

веднъж завинаги да се откажеш от пиратския живот.

— Но тогава какво ще правя? — попитал Бен Али. — От какво ще се препитавам?

— Ти и твоите хора ще се заселите на този остров и ще сеете канарено семе — обяснил му докторът. — Трябва да произвеждате семе за канарчетата.

Драконът на Варвария побледнял от ярост.

— Да произвеждам канарено семе ли? — изревал той възмутено. — А не мога ли да си остана моряк?

— Не — казал докторът. — Не можеш. Достатъчно си бил моряк — и твърде много здрави кораби и храбри хора си изпращал на дъното на морето. Сега до края на живота си трябва да живееш като мирен селянин. Акулата чака. Не ѝ губи времето. Решавай!

— Гръм и мълния! — промълвил Бен Али. — Канарено семе! — после погледнал във водата и видял, че рибата сега души другия му крак.

— Добре — примирено въздъхнал пиратът. — Ще станем земеделци.

— И помни — продължил докторът, — че нарушиш ли обещанието си, започнеш ли отново да убиваш и крадеш, аз веднага ще науча, защото канарчетата ще прехвъркнат и ще ми кажат. И бъди уверен: ще намеря как да те накажа. Защото, макар да съм по-лош моряк от теб, докато птиците и животните са ми приятели, не се страхувам от главатаря на пиратите — та бил той дори самият „Дракон на Варвария“! А сега — върви, стани добър земеделец и живей в мир!

После докторът се обърнал към голямата акула, помахал ѝ с ръка и викнал:

— Всичко е наред. Пусни ги да доплуват до брега.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ТУ-ТУ СЛУХАРЯТ

След като повторно поблагодарили на акулите за любезната им помощ, докторът и неговите животни подновили пътешествието към дома с бързоходния кораб с трите червени платна.

Когато излезли в открито море, всички животни слезли долу, за да разгледат вътрешността на новия си кораб, а докторът се облегал на парапета на задната палуба, с лула в уста, и се загледал в Канарските острови, които се стопявали в синия вечерен здрач.

Както си стоял така и си мислел какво ли правят сега африканските маймуни и колко ли е буренясала градината му в Пудълби, Даб-Даб дотичала запъхтяна от високите стълби, усмихната и пълна с новини.

— Докторе! — изгракала тя. — Нямах представа колко прекрасен е този пиратски кораб. Чудесен е просто! Леглата долу са от розова коприна — отрупани с възглавници и възглавнички; подовете са покрити с дебели, меки килими; чиниите са от чисто сребро, а да знаеш само какви неща има за ядене и за пиене — най-хубави неща! А пък килерът — не, това не е килер, а същински магазин. Подобно нещо в живота си не си виждал. Ама помисли си само: пет различни вида сардини са струпали в килера тези хора! Ела, ела да видиш! О, намерихме и една малка стаичка със заключена врата; и страшно ни се иска да влезем и да видим какво има вътре. Джип разправя, че там било пиратското съкровище. Но не можем да отворим вратата. Ела, моля ти се, долу и виж дали ще можеш да отвориш, а?

Докторът слязъл долу и се уверил, че корабът наистина е хубав. Намерил животните събрани пред една малка врата, всички говорели едновременно и се опитвали да отгадаят какво ли има вътре. Докторът натиснал дръжката, но тя не се отворила. Тогава всички тръгнали да търсят ключа от вратата. Погледнали под изтривалката, погледнали под всеки килим, надникнали във всички бюфети, гардероби и долапи — отворили огромните сандъци в трапезарията, — търсили навсякъде.

И докато търсели, открили още много нови неща, които пиратите били ограбили от други кораби: кашмирски шалове, тънки като нежна паяжина, бродирани със златни цветя; гърнета с най-хубав тютюн от Ямайка; кутии от слонова кост, покрити с най-чудна резба и пълни с ароматен руски чай; стара цигулка с една скъсана струна и картина, нарисувана на гърба; един комплект от големи шахматни фигури, изработени от корал и кехлибар; бастун, който се превръщал в шпага, щом издърпаш дебелия му дръжка; шест винени чаши, украсени с тюркоаз и сребро, и една красива, голяма захарница от чист седеф. Но никъде, ама никъде в целия кораб не могли да намерят ключ за тази ключалка.

Тогавя пак се събрали пред вратата, а Джип се опитал да погледне през ключалката. Но нещо било сложено на вътрешната ѝ страна и той не видял нищо.

Докато седели вкупом и се чудели какво да предприемат, бухалът Ту-Ту изведнъж се обади:

— Шт! Тихо! Струва ми се, че вътре има някой!

Всички замълчали. А докторът казал:

— Сбъркал си, Ту-Ту. Аз нищо не чувам.

— Сигурен съм! — настоял бухалът. — Шт! Ето пак — не чувте ли сега?

— Не, — нищо не чух — отвърнал докторът. — Какво точно чуваш?

— Чувам шума, който прави човек, когато си слага ръката в джоба.

— Но това става съвсем безшумно — възкликнал докторът. — Не е възможно да чуваш такава неща, и то през вратата!

— Да ме извиняваш, но напълно е възможно — засегнал се Ту-Ту. — И пак ти повтарям, че зад тази врата седи някой, който си слага ръката в джоба. Почти всяко нещо си има и свой шум — стига да имаш остри уши, за да го чуеш. Прилепите могат да чуят дори къртица, която се провира в дупката си под земята — а те наистина имат силен слух. Но ние, бухалите, о — ние познаваме, и то с едно ухо, какъв е цветът на котето само по начина, по който мига с очички в тъмното.

— Гледай, гледай! — извикал докторът. — Ти направо ме изненадваш... Това е много интересно наистина... Я сега пак се послушай и ми кажи какво прави мъжът в момента?

— Не съм сигурен дали това е мъж — обяснил Ту-Ту. — Може да е жена. Повдигни ме малко, за да послушам през ключалката, тогава ще ти кажа.

Докторът повдигнал бухала и го задържал близо до ключалката на вратата. След малко Ту-Ту се обади:

— Сега си търка лицето с лявата ръка. Малка ръка и малко лице. Може да е жена... А, не! Сега си вдига косата от челото. Да, да — мъж е, и нищо друго!

— Понякога и жените правят това — намесил се докторът.

— Така е — потвърдил бухалът. — Но когато го правят, дългите им коси издават съвсем друг звук... Шт! Накарайте това нервно прасе да пази тишина. А сега всички затаете дъх, за да мога да се послушам както трябва. Това, което правя сега, е извънредно трудно, а проклетата врата е много дебела! Шт! Тихо! Затворете очи и затаете дъх!

Ту-Ту се навел и отново се заслушал напрегнато и продължително.

Най-сетне той погледнал доктора в очите и заявил:

— Човекът вътре е нещастен. Той плаче. Старае се да не хълца и да не подсмърча, за да не го разберем, че плаче. Но аз чувам — и то съвсем отчетливо — звука на сълза, която пада на ръкава му.

— А откъде знаеш, че това не е водна капка, паднала от тавана върху му? — попитал Гъб-Гъб.

— Пфу! Какво невежество! — презрително извикал Ту-Ту. — Водна капка, която пада от тавана, вдига десет пъти по-голям шум!

— Но в такъв случай — заявил докторът, — щом човек е нещастен, ние веднага трябва да влезем и да видим какво му се е случило. Намерете ми брадва и аз ще разбия вратата.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА ОКЕАНСКИТЕ КЛЮКАРИ

Веднага намерили брадва. И скоро докторът пробил във вратата дупка достатъчно голяма, за да може да се промъкне през нея.

Отначало не можал нищичко да види — толкова тъмно било вътре. Затова драснал клечка кибрит.

Стаята била мъничка, прозорец нямало, таванът — нисък. За сядане имало един единствен стол. Край всички стени били наредени големи бъчви с дъна, здраво закрепени към дъските на пода, за да не се търкалят от клатушкането на кораба; а над бъчвите, закачени на дълги пирони, висели глинени стомни от най-различен вид. Разнасяла се тежка, винена миризма. В средата на стаята седяло едно малко момченце, около осемгодишно, и горчиво плачело.

— Кълна се, това е пиратският винен склад! — прошепнал Джип.

— Да, много е винен! — потвърдил Гъб-Гъб. — Главата ми се замая от миризмата.

Момчето уплашено огледало застаналия пред него човек и всичките тези животни, които надничали през дупката на вратата. Но щом видяло лицето на доктор Дулитъл при светлината на кибритената клечка, то спряло да плаче и се изправило.

— Ти не си от пиратите, нали? — попитало то.

А докторът отметнал глава и се разсмял дълбоко и от все сърце, момченцето също се усмихнало, отишло при него и му стиснало ръката.

— Смееш се като приятел — казало то — а не като пират. Би ли ми казал къде се намира вуйчо ми?

— Страхувам се, че не знам — отвърнал докторът. — Кога го видя за последен път?

— Оня ден — отвърнало момчето. — вуйчо и аз бяхме излезли да ловим риба с нашата малка лодка, но изведнъж върху ни се нахвърлиха пиратите и ни плениха. Потопиха рибарската ни лодка и ни

довлякоха на този кораб. Казаха на вуйчо, че трябва да стане пират като тях — той умее да управлява кораб и в слънце, и в буря. Но той им отвърна, че не желае да става пират, защото да се избиват хора и да се грабят кораби, не е работа, подходяща за един добър моряк. Тогава предводителят им Бен Али страшно се разгневи, скръцна със зъби и каза, че щял да хвърли вуйчо в морето, ако не правел онова, което му нарежда.

. Изпратиха ме долу; и до мене долетя шум от борба. А когато на другия ден ми позволиха да се кача на палубата, вуйчо вече го нямаше тук. Попитах пиратите къде е, но те не пожелаха да ми кажат. Много ме е страх, че са го хвърлили в морето и той се е удавил.

И малкото момченце отново започнало да плаче.

— Слушай, слушай, почакай! — помъчил се да го утеши докторът. — Не плачи. Хайде да идем да пием чай в трапезарията и да си поговорим. Може пък вуйчо ти да е жив и здрав. Ти не си сигурен, че са го удавили, нали така? А това вече е нещо много важно. Защото възможно е и да го намерим. Но първо да идем и да пием чай — с ягодово сладко; а после ще видим какво може да се направи.

Животните стояли наоколо и слушали с най-голямо любопитство. А когато отишли в корабната трапезария и взели да си пият чая, Даб-Даб се промъкнала зад стола на доктора и прошепнала:

— Докторе, попитай морските свине, братовчедите на делфините, дали вуйчото на момчето наистина се е удавил — те най-добре ще знаят.

— Добре — съгласил се докторът, като си взел повторно хляб със сладко.

— Какви са тия смешни, крякащи звуци, които правиш с уста? — попитало момчето.

— О, просто казах няколко думи на патешки — обяснил докторът. — Да ви запозная, това е Даб-Даб, едно от моите любими животни.

— И през ум не ми е минавало, че гъските могат да говорят — учудило се момчето. — Тези другите животни тук и те ли са ти любимци? А какво е онова странно същество с две глави?

— Шт! — прошепнал докторът. — Това е Бутни-Дръпни! Само да не разбере, че за него говорим — иначе ужасно ще се притесни... Я ми кажи, как стана така, че те заключиха в тази стаичка?

— Пиратите ме затвориха вътре, когато тръгнаха да ограбват някакъв кораб. Като чух, че някой разбива вратата, не знаех кой може да бъде. Много се радвам, че това беше ти. Каж ми, чичо докторе, мислиш ли, че ще успееш да намериш моя вуйчо?

— Обещавам да направя всичко възможно — отвърнал докторът.
— А сега ми опиши как изглежда вуйчо ти?

— Косата му е червена — започнало момчето, — ама много червена, а на ръката си има татуирана котва. Той е здравеняк, добър вуйчо и най-добрият моряк в целия Южен Атлантк. Рибарската му лодка се наричаше „Веселата Сали“ — катерче с една мачта.

— Какво значи „Като рачел — една мечта?“ — прошепнал Гъб-Гъб в ухото на Джип.

— Шт! Такова било корабчето на човека — отвърнал Джип. — Не може ли да млъкнеш?

— О! — разочаровало се прасето. — Това ли било? Аз пък мислех, че е нещо за ядене!

Тогава докторът оставил момченцето да си играе с животните в трапезарията и се качил горе да причака някои морски свине.

Не след дълго цяло стадо се появило; то подскачало и танцувало във водата на път за Бразилия.

Като съгледали доктора надвесен над борда, те се отбили да го видят как е, какво прави.

А пък докторът ги попитал дали са срещали един мъж с червена коса и с котва, татуирана на ръката.

— За собственика на „Веселата Сали“ ли приказваш? — казали морските свине.

— Да — отвърнал докторът. — За него. Дали се е удавил?

— Рибарската му лодка е потопена — съобщили морските свине.
— Видяхме я на морското дъно. Но в нея нямаше никой — нарочно я разгледахме.

— Племенникът му е на нашия кораб — обяснил докторът. — И много се страхува, че пиратите може да са хвърлили вуйчо му в морето. Бъдете тъй любезни, разберете със сигурност дали се е удавил, или не и ми кажете. Може ли?

— О, не, не се е удавил — успокоили го морските свине. — Ако се беше удавил, десетокраките раци от морското дъно щяха непременно да ни кажат. Ние знаем всички соленоводни новини.

Стридите ни наричат „океанските клюкари“. Не, не — кажи на момченцето, че съжаляваме, загдето не знаем къде точно се намира вуйчо му, но го успокой — съвсем сме сигурни, че не се е удавил.

Докторът веднага изтичал долу и съобщил новината на племенника, който запляскал радостно с ръце. А Бутни-Дръпни го качил на гърба си и го разходил из трапезарията; зад тях подтичвали всички други животни, блъскали с лъжици по капаците на тенджерите и весело крещели.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

МИРИЗМИ

— Сега вече ще трябва да намерим вуйчо ти — казал докторът.
— Сега със сигурност знаем, че не се е удавил в морето.

Даб-Даб пак приближила до него и му прошепнала:

— Помоли орлите да потърсят човека. никое живо същество не вижда по-ясно от орлите. Когато летят високо горе в небето, могат да преброят колко мравки пълзят по земята. Помоли орлите.

И докторът изпратил лястовиците да повикат няколко орли.

Не минало и час, малките птички се завърнали с шест различни вида орли: един Черен орел, един Плешив орел, един Орел-рибар, един Златен орел, един Орел-лешояд и един Белоопашат Морски орел. Всеки от тях бил два пъти по-висок от момченцето. Те накацали по парапета на кораба, като широкоплещести войници, строени в редица, строги, мълчаливи, неподвижни, а огромните им черни, лъскави очи обхождали зорко всяко най-малко ъгълче наоколо.

Гъб-Гъб се уплашил и се скрил зад едно буре. После разправял, че имал чувство, сякаш тези ужасни очи прониквали чак вътре в стомаха му и виждали какво си бил откраднал за обяд.

Докторът се обърнал към орлите:

— Изчезнал е човек — рибар с червена коса и котва, татуирана на ръката. Ще бъдете ли тъй любезни да го потърсите? Това момченце е племенник на този рибар.

Орлите не са приказливи. Единственото, което отговорили с дрезгавите си гласове, било:

— Бъди уверен, че ще сторим всичко по нашите сили — за Джон Дулитъл.

След тези думи те отлетели, а Гъб-Гъб се измъкнал иззад бурето, за да ги види как си отиват. Нагоре, нагоре, нагоре се вдигали те — все по-високо, по-високо и по-високо. А после, когато докторът едва успявал да ги различи във висините, те се разделили и всеки поел по

различен път — на север, на изток, на юг и на запад — зрънца от черен пясък по необятното синьо небе.

— Майчице мила! — промълвил Гъб-Гъб прехласнато. — Колко са високо! Как не им се опърлят перата — та те са до самото слънце!

Орлите се бавили дълго време. А когато се върнали, било почти тъмно. Ето какво казали на доктора:

— Претърсихме всички морета и всички държави, и всички острови, и всички градове, и всички села в тази половина на земното кълбо. Но напразно. На главната улица на Гибралтар видяхме три червени косъма в една ръчна количка пред една хлебарница. Но те не бяха коси на човек — а косми от едно кожено палто. Никъде — по земята и по водата — не открихме следа от вуйчото на това момченце. А щом ние не можахме да го видим, значи, че него наистина го няма... За Джон Дулитъл сторихме всичко по силите си!

След тия думи огромните птици плеснали с дългите си криле и отлетели към домовете си сред планините и скалите.

— Добре де — обадила се Даб-Даб. — ами сега какво ще правим? Трябва да намерим вуйчото на детето — това е съвсем ясно. Момченцето е още малко и не може да тръгне да го търси само по света. Момченцата не са като патенцата — за тях човек трябва да се грижи, чак докато пораснат. Жалко, че го няма тук Чи-Чи. Той скоро щеше да намери моряка. Добрият стар Чи-Чи! Какво ли прави той сега?

— Ах, да беше тука Полинезия! — въздъхнала бялата мишка. — Тя непременно щеше да измисли нещо умно. Помниш ли как ни измъкна от тъмницата втория път? Страшно умна птица е!

— Нямам много високо мнение за тези орли! — заявил Джип. — Прекалено са самонадеяни. Добре де, съгласен съм, може да имат силни очи и тъй нататък, но ето какво става — помолиш ги да ти потърсят някой човек и нищо не могат да направят — а имат нахалството да твърдят, че никой друг не можел да намери. Просто са много самонадеяни — като онова кученце в Пудълби. И морските свине не ги бива за нищо. Какво всъщност ни казаха и те? Че човекът не бил на морското дъно. Абе, глупави риби, че на нас не ни трябва да знаем къде не е човекът — ние искаме да разберем къде е!

— О, я стига си дрънкар! — прекъснал го Гъб-Гъб. — Лесно е да се приказва, но никак не е лесно да се намери един човек, особено

когато не знаеш къде да го търсиш. А може пък косата на рибаря да е побеляла от тревоги по момчето и тъкмо затова орлите да са го пропуснали. Като не знаеш, няма да приказваш, разбра ли? Кажи с какво помогна да се намери? И ти като орлите не можеш да намериш горкичкия моряк — и половината от тяхното дори не си направил.

— Не съм ли? — озъбило се кучето. — Толкова ти разбира умът на тебе, глупава неварена сланино! Аз още дори не съм започнал да правя нещо — разбра ли? Почакай и ще видиш!

Джип отишъл при доктора и му казал:

— Попитай момчето дали има нещо в джобовете си, което да принадлежи на вуйчо му, може ли?

Докторът попитал момчето. Момчето им показало един златен пръстен, който носело на верижка около врата си, защото бил прекалено голям за неговите пръсти. И обяснило, че вуйчо му му го бил дал, когато видял, че пиратите ги настигат.

Джип помирисал пръстена и казал:

— Не. Това не върши работа. Попитай има ли нещо друго, което е било на вуйчо му.

Тогава момчето измъкнало от джоба си голяма, червена носна кърпа и казало:

— И това беше на вуйчо ми.

Още щом момчето я извадило, Джип изкрещял:

— Енфие, ура-а-а! Черно, силно енфие. не го ли надушвате? Вуйчо му е смъркал енфие. Попитай го така ли е, докторе!

Докторът отново попитал момчето, а то отговорило: „Да, вуйчо ми много обичаше да смърка енфие.“

— Отлично! Сега вече все едно, че сме го намерили. По-лесно ще е дори, отколкото да откраднеш млякото на малко коте. Кажи на момчето, че ще намеря вуйчо му за по-малко от седмица. Хайде — да се качим горе и да видим откъде духа вятърът.

— Но навън вече е тъмно — казал докторът. — Къде ще го търсиш в мрака?

— Не ми трябва светлина, за да търся човек, който мирише на черно, силно енфие — отвърнал Джип и продължил да изкачва стълбата. — Ако човекът миришеше на нещо мъчно — като например на връв или на топла вода, тогава вече щеше да е друго. Но на енфие! Ехе!

— Че топлата вода мирише ли? — попитал докторът.

— Мирише, разбира се — отвърнал Джип. — Топлата вода мирише съвсем различно от студената. Именно топлата вода, а също и ледът — имат най-мъчната миризма. Веднъж аз вървах по следата на един човек в продължение на цели десет мили през една тъмна нощ и знаеш ли какво ме водеше подир него? Миризмата на топлата вода, с която се беше бръснал — защото, бедничкият, нямал никакъв сапун ... А сега чакай да видим от коя посока духа вятърът. За душене от голямо разстояние вятърът е от най-голямо значение. Не бива да е много силен — и трябва да духа, откъдето трябва. Един хубав, постоянен, влажен бриз е най-подходящ от всички ветрове... Ха!... Този вятър духа откъм север.

Джип отишъл на носа на кораба и започнал да души вятъра и да си мърмори:

— Катран, пържен лук, газ за горене, мокри шлифери, натрошени лаврови листа, горяща гума, наикиснати в корито дантелени пердета — не, грешка, дантелени пердета, прострени да съхнат, и лисици — стотици лисици — лисичета, и...

— Нима наистина успяваш да помиришеш всички тези различни миризми от един единствен вятър? — удивено възкликнал докторът.

— Много естествено — отвърнал Джип. — И това са само няколко от най-лесните миризми — силните миризми. Всяко улично куче може да ги помирише дори с хремав нос. А сега почакай и ще ти кажа някои от мъчните миризми, които се носят с този вятър — някои наистина мъчни миризми.

И кучето стиснало здраво очи, вдигнало нос във въздуха и започнало да души с полуотворена уста.

Дълго време то мълчало. И стояло неподвижно като камък. Като че ли спряло и да диша дори. А когато започнало да говори, сякаш не приказвало, а пеело тъжно като в полусън.

— Тухли — промълвило то, — стари, жълти тухли, натрошени от старост в градинска ограда; сладкият дъх на млади крави, застанали в хладен планински поток; оловеният покрив на гълъбарник — а може и на хамбар, — напечен от обедното слънце; черни детски ръкавици в чекмеджето на бюро от орехово дърво; пращен път с водопой за коне под платаново дърво; малки гъбки, които никнат през гнили листа, и... и... и...

— Не ти ли мирише на пащърнак? — обадил се Гъб-Гъб.

— Не — казал Джип. — Ти само за ядене мислиш. Никакъв пащърнак. И никакво енфие — цигари и лули колкото щеш, няколко пури. Но никакво енфие. Ще трябва да почакаме, докато задуха южнякът.

— Ами да, вятърът ти е крив! — изгрухтял Гъб-Гъб. — Право да ти кажа, ти си един истински измамник, Джип. Къде се е чуло и видяло да се търси човек в средата на океана само по някаква си миризма! Знаех си аз, че няма да можеш.

— Слушай! — ядосано креснал Джип. — Знаеш ли, като те ухапя по носа! Да не мислиш, че ако докторът не ни оставя да те сложим на мястото ти, можеш да безобразничиш до безкрайност!

— Стига сте се карали! — спрял ги докторът. — Стига! Животът и тъй е прекалено кратък. Я ми кажи, Джип, откъде според теб долитат тези миризми?

— От Девън и Уелс, от нашата Англия — казал Джип. — Поне повечето са оттам. Вятърът иде оттам.

— Да, да — възкликнал докторът. — Забележително е това, което умееш — необикновено. Ще трябва да си го отбележа за новата ми книга. Питам се дали би могъл да ме обучиш и аз да познавам миризмите като теб... Но не — тъй може би съм си добре. Достатъчно е малко да имаш, но на място да го използваш, както казва поговорката. А сега — хайде да вечеряме. Много съм гладен.

— И аз — обадил се Гъб-Гъб.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

СКАЛАТА

На другата сутрин рано-рано всички се измъкнали от копринените легла и видели, че слънцето грее весело и че вятърът духа от юг.

Джип душил южния вятър повече от половин час. После отишъл при доктора и поклатил глава.

— Никакво енфие не надушвам — казал той. — Ще трябва да почакаме източния вятър.

Източният вятър задухал в три часа следобед — но дори и с него не дошла миризмата на енфие.

Малкото момче било страшно отчаяно и отново започнало да плаче, защото решило, че никой не може да намери загубения му вуйчо. А Джип казал на доктора само това:

— Обясни му, че щом задуха западният вятър, аз ще открия вуйчо му, пък ако ще и в Китай да е отишъл — стига все още да смърка енфие.

Цели три часа чакали появата на западният вятър. Това станало в един петък на разсъмване — при първите лъчи на зората. Лека дъждовна пелена се стелела над океана като тънка, прозрачна мъгла. А вятърът бил нежен, топъл и влажен.

Още щом се събудил, Джип изтичал на палубата и започнал да души въздуха. Изведнъж го обхванала силна възбуда, той скочил и се втурнал долу, при доктора.

— Докторе! — извикал Джип. — Намерих го! Докторе! Докторе! Събуди се! Намерих го! Вятърът духа от запад и не мирише на нищо друго освен на енфие. Ела горе да подкараш кораба — бързай!

Докторът се измъкнал от топлите завивки и застанал на руля, за да направлява кораба.

— Аз сега отивам на носа — обяснил Джип, — а пък ти гледай моя нос — накъдето го обърна, нататък карай кораба. Човекът трябва

да е наблизил — миризмата е страшно силна. А вятърът е точно такъв, какъвто ми трябва — постоянен и влажен. Хайде сега, наблюдавай ме!

Цяла сутрин Джип стоял на носа на кораба, душил въздуха и посочвал на доктора накъде да ги води; а всички останали животни и момченцето стоели наоколо с ококорени очи и удивени наблюдавали действията на кучето.

Някъде към обед Джип помолил Даб-Даб да съобщи на доктора, че е разтревожен и че иска да си поговори с него. Даб-Даб довела доктора от другия край на кораба и Джип му казал:

— Вуйчото на момчето е изнемощял от глад. Трябва да подкараме кораба колкото може по-бързо.

— По какво разбра, че е изнемощял от глад? — попитал докторът.

— По това, че целият западен вятър е пропит само и единствено с миризмата на енфие — обяснил Джип. — Ако човекът си беше стотвил или пък беше ял, каквато и да е храна, аз непременно щях да я подуша. Но той дори и вода за пиене няма. Единственото, с което се подкрепя, е енфие — и то с цели шепи. Ние все повече го приближаваме, защото миризмата става все по-силна и по-силна. Но подкарай кораба, колкото може по-бързо, защото съвсем съм сигурен, че човекът изнемогва от глад.

— Добре — казал докторът и пратил Даб-Даб да помоли лястовичките да се впрегнат в кораба — както направили, когато ги подгонили пиратите.

Тогава храбрите малки птички слезли по-ниско и отново затеглили кораба.

Сега корабът се впуснал през вълните със страшна скорост. Той летял толкова бързо, че рибите в морето едва успявали да отскачат встрани от неговия път и тъй да се предпазят от премазване.

Всички животни били много развълнувани. Те престанали да наблюдават Джип, започнали да се взират в морето и да търсят земята или острова, на който би могъл да се намира гладуващият вуйчо.

Но минал час, минали два, корабът летял напред, а морето си оставало все тъй гладко и празно... Никъде не се виждала земя.

Животните престанали да разговарят, те замълчали, смутени и нещастни. Момченцето отново се натъжило. А по лицето на Джип се изписала тревога.

Най-сетне, когато вече падал следобедният здрач и слънцето залязвало в морето, бухалът Ту-Ту, който бил кацнал на върха на корабната мачта, внезапно ги стреснал, като извикал с всичкия си глас:

— Джип! Джип! Съзирам голяма, голяма скала, ей там пред нас — погледни — ей там напред, където небето се слива с морето. Слънцето я е огряло — като златна блести! Оттам ли иде миризмата?

А Джип отвърнал:

— Да. Това е. Там е човекът. Най-после, най-после!

Когато наближили, видели, че скалата е много голяма — голяма като широко поле. По нея не растели дървета, нито трева — нищо. Голямата скала била гола и гладка като излъскания гръб на костенурка.

Докторът превел кораба около скалата. Но никъде по нея не се виждал човек. Животните напрегнали очи и втренчили погледи; а Джон Дулитъл си донесъл телескопа. Но не видели ни едно живо същество — нито чайка, нито морска звезда, нито дори стръкче от водорасли.

Стояли смълчани и напрегнати, слухтели за най-малкия звук. Ала единственият звук, който долитал, бил тихият плясък на вълните по обшивката на техния кораб.

Тогава решили да викат:

— Хей, ало там! Ало-о-о! — докато гласовете им прегракнали съвсем. Но само ехото се връщало обратно.

Момченцето избухнало в сълзи и казало:

— Страхувам се, че никога вече няма да видя моя вуйчо! Какво ще им разправя, когато ида у дома.

Джип викнал на доктора:

— Но той трябва да е тук — трябва — трябва! Миризмата започва оттук. Казвам ви, че той е тук! Доведи кораба близо до скалата и аз ще скоча на нея.

Докторът докарал кораба съвсем близо до сушата и спуснал котва. Тогава той и Джип слезли на скалата.

Джип веднага навел нос до земята и започнал да тича наоколо. Тичал нагоре, тичал надолу, тичал напред и тичал назад — тичал в зигзаг, извивал се, премятал се и се обръщал. Където и да ходил, докторът бягал след него, просто по петите му, докато се задъхал съвсем.

Най-сетне Джип излаял силно и седнал на земята. Щом докторът го настигнал, той видял кучето да сезира в една голяма, дълбока дупка по средата на скалата.

— Вуйчото на момчето е вътре в дупката — тихо обяснил Джип. — Не се учудвам, че онези глупави орли не са могли да го намерят! Никой освен кучето не може да намери човека!

Сега докторът влязъл в дупката, която приличала на пещера или тунел, провиращ се навътре под земята. Той драснал клечка кибрит и тръгнал по тъмния коридор следван от Джип.

Клечката скоро изгаснала, той запалил втора, после трета и четвърта...

Най-сетне проходът свършил; докторът се озовал в една мъничка стая със стени от скала.

И там, в средата на стаята с глава, облежната на ръцете, лежал един мъж с много червена коса — и сладко спял!

Джип приближил и подушил нещо, сложено на земята до човека. А докторът се навел и го вдигнал. Била огромна кутия за енфие. Кутия — пълна с черно енфие!

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

ГРАДЧЕТО НА РИБАРЯ

Внимателно, много внимателно докторът събудил човека.

Но точно в този миг клечката отново изгаснала. Човекът си помислил, че Бен Али се връща, скочил и започнал да бие доктора в тъмнината.

Но щом Джон Дулитъл му обяснил кой е и като му казал, че малкият му племенник е в безопасност на неговия кораб, човекът изведнъж много се зарадвал и му се извинил, че се е нахвърлил да го бие. Все пак той не го бил ударил кой знае колко — прекалено тъмно било, за да улучи, както трябва. И за благодарност дал на доктора да си смръкне от енфието.

Сега вече човекът разправил как Драконът на Варвария го довел на тази скала и как го оставил на нея, когато отказал да стане пират; и как той спял в тази дупка, защото на скалата нямало къща, която да го пази от студа.

И казал още:

— Цели четири дни не съм хапнал хапка и не съм сложил капка вода в устата си. Живея само с това енфие.

— Видя ли! — изджафкал Джип. — Какво ти казах аз?

Драснали още няколко клечки и се измъкнали от прохода навън; а сетне затичали към кораба, за да нахранят моряка с топла супа.

Щом животните и момченцето видели, че докторът и Джип вървят към кораба, придружени от един червенокос човек, те започнали да крещят весело и да танцуват по палубата. А лястовичките над тях зачуруликали с всички сили — хиляди, милиони лястовички запели своите песни, за да покажат колко радостни са, че храбрият вуйчо на момчето е намерен. Шумът, който се вдигнал, бил тъй голям, щото моряците в далечните краища на океана помислили, че идва страшна буря.

— Я чуйте как вие източният вятър! — казвали си те.

Ала най-горд от всички бил, разбира се, Джип — макар да се стараел да не го показва. Когато Даб-Даб дошла при него и признала:

— Джип, не можех да си представя, че си бил толкова умен! — той само отметнал глава и отвърнал:

— Е, това не е нищо особено. Но все пак трябва да ти кажа, че само кучето може да намери човека. Птиците не ги бива за такава работа.

Сега докторът попитал червенокосия моряк къде се намира домът му. Щом той му обяснил, докторът помолил лястовиците да отведат кораба първо там.

Когато стигнали до брега, към който ги отправил човекът, те съзрели в подножието на една скалиста планина малко рибарско градче, а човекът им посочил своя дом.

Докато хвърляли котва, майката на момченцето (която била сестра на човека) изтичала на брега да ги посрещне, заляна от сълзи и грейнала в усмивка. Цели двадесет дни прекарала тя на хълма, вперила поглед в морето, в очакване да се завърнат.

Тя се хвърлила да целува доктора и го целувала толкова дълго, че той започнал да се смее и се изчервил като ученичка. Тя се опитала да целуне и Джип, но той избягал и се скрил вътре в кораба.

— Това целувките са глупава работа — обяснил Джип. — Никак не са ми приятни. Ако толкова ѝ се целува, да върви да целува Гъб-Гъб.

Нито рибарят, нито сестра му искали да пуснат доктора веднага. Те го помолили да остане поне няколко дни при тях. И тъй, докторът и неговите животни останали в рибарската къща една цяла събота, една цяла неделя и половин понеделник.

През това време момченцата от рибарското градче ходели всеки ден на брега, сочели големия кораб, закотвен там, и тихо си шепнели:

— Гледай! Това е бил пиратски кораб — на самия Бен Али — най-страшния пират по седемте морета! Старият господин с високата шапка, нали го знаеш, гостът на госпожа Тривилиън, той задигнал кораба от Дракона на Варвария — а него го направил земеделец. Кой би си помислил толкова нещо за доктора — такъв кротичък на вид и толкова добър!... Виж тия големи червени платна! Страшен кораб, а пък колко е бърз, — майко мила!

През целите тези два дни и половина, докато докторът гостувал в малкото рибарско градче, хората не спрели да го канят на чай, на обеди, на вечери и на гости; всички дами му изпратили големи кутии с бонбони и много цветя, а градската музика всяка вечер правела серенади под неговия прозорец.

Най-сетне докторът казал:

— Добри хора, сега вече трябва да си вървя у дома. Бяхте много мили с мен. Вечно ще си спомням за вас. Но трябва да си вървя, защото имам работа.

Тогава, тъкмо когато докторът се готвел да си тръгва, по улицата се задал кметът на града, придружен от множество народ, всички облечени с най-новите си дрехи. Кметът спрял пред дома, в който живеел докторът, а наоколо се събрало цялото градче, за да види какво има да става. След като шестима пажа надули лъскавите си свирки, за да накарат хората да пазят тишина, докторът се появил на стъпалата, а кметът взел думата.

— Доктор Джон Дулитъл — казал той, — за мене е голяма чест да наградя човека, който освободи моретата от Дракона на Варвария с този скромнен дар от признателните граждани на нашия достоен град.

И кметът измъкнал от джеба си едно малко пакетче, отворил го и подал на доктора един много, много красив часовник с капак, украсен с истински диаманти.

После кметът извадил от джеба си един по-голям пакет и попитал:

— Къде е кучето?

Тогава всички се втурнали да търсят Джип. Най-после Даб-Даб го открила чак на другия край на градчето, в една конюшня, където всички кучета от околността седели около него, занемели от възторг и уважение.

Когато и Джип застанал до доктора, кметът отворил големия пакет: в него лежала кучешка верижка, изкована от най-чисто злато! Възхитен шепот се понесъл сред гражданите, когато кметът се навел и внимателно я закопчал около шията на кучето със собствените си ръце!

Защото с големи букви на верижката било написано: „ДЖИП — най-умното куче на света“.

Цялото множество поело към брега да ги изпрати. След като червенокосият рибар и сестра му, и малкото момченце благодарили на

доктора и на неговото куче още веднъж, пак и пак, големия бърз кораб с червените платна се насочил отново към Пудълби и те се впуснали в морето, а зад тях градската музика бодро свирела на брега.

ПОСЛЕДНА ГЛАВА ОТНОВО У ДОМА

Мартенските ветрове подухали и си отишли; дъждовете на април превалели; майските пъпки се превърнали в китни цветя; юнското слънце вече греело над тучните поля, когато Джон Дулитъл най-сетне се върнал в своята родина.

Но той не се прибрал направо в Пудълби. Първо тръгнал да обикаля страната с Бутни-Дръпни в циганска каруца и спирал на всеки селски панаир. И там, застанали между акробатите и палатката на кукления театър, те окачвали своята голяма табела, на която било написано: „ЕЛАТЕ И ВИЖТЕ ЧУДНОВАТОТО ДВУГЛАВО ЖИВОТНО ОТ АФРИКАНСКИТЕ ДЖУНГЛИ. Вход ШЕСТ ПЕНСА“.

Бутни-Дръпни седял в закритата каруца, а другите животни се излежавали под нея. Докторът седял на стол отпред, прибирал парите и се усмихвал на всеки посетител; а пък Даб-Даб през цялото време не спирала да му мърмори, защото, щом преставала да го наблюдава, той пускал всички деца без пари.

А колко много собственици на менажерии и колко циркаджии идвали да молят доктора да им продаде странното същество, какво не обещавали да му платят за него... Ала докторът само поклащал глава и отвърщал:

— Не! Не — никога Бутни-Дръпни не ще бъде затворен в клетка. Той е свободен да идва и да си отива, както сме свободни вие и аз.

Много чудновати неща и много странни случки видели те през този свой живот на скитници из страната; и все пак всичко им се струвало съвсем обикновено след онова, което видели и изтърпели в чужбина. Отначало им било интересно да представляват нещо като цирк; но след няколко седмици много се изморили и всички, и докторът и животните, закопнели за дома.

Ала толкова хора се трупали край малката каруца и плащали шест пенса, за да влязат и да огледат Бутни-Дръпни, че скоро докторът вече бил в състояние да се откаже от скитническия живот.

В един хубав ден, когато ружите били в разцвета си, той се завърнал в Пудълби като богат човек, дошъл да си живее в своята малка къщичка с голямата градина.

Старият куц кон в конюшната много му се зарадвал; зарадвали се лястовиците, които вече били свили гнезда под стряхата и отглеждали своите малки. Радвала се и Даб-Даб, защото се завръщала в познатата си къща — макар домът да бил потънал в прах и паяжини. А Джип, след като отишъл да се похвали със златната си верижка на горделивото пале от съседната къща, се върнал и се втурнал да тича из градината като побъркан, започнал да рови за старите кокали, които някога бил заровил, и да гони плъховете из дворната барака; Гъб-Гъб пък изял всичкия хрян, който бил поникнал три стъпки висок в ъгъла до градинската ограда.

Докторът отишъл да посети моряка, който му беше заел своя кораб, купил му два нови-новенички кораба и една гумена кукла за неговото бебе; платил и на бакалина за храната, която му бил дал за пътешествието до Африка. После купил ново пиано и сложил белите мишки в него — защото те се оплаквали, че в чекмеджето на бюрото ставало течение.

Но дори и след като напълнил старата касичка на полицата, пак им останали цял куп пари и той се принудил да купи още три такива големи касички, за да намести останалите.

— Парите — казал той — са неприятно нещо. И все пак приятно е да си живееш без тревоги.

— Да — потвърдила Даб-Даб, която препичала хляб за вечеря, — приятно е наистина!

Когато отново настанала зима и снегът се блъскал о кухненския прозорец, докторът и неговите животни сядали край големия топъл огън след вечеря и той им четял от своите хубави книги.

А далече там, в Африка, маймуните си бърбурели в палмовите дървета, преди да си легнат да спят под светлината на голямата жълта луна, и си казвали една на друга:

— Какво ли прави сега Добрият Човек там в Страната на Белите хора? Смяташ ли, че някога ще се върне при нас?

Полинезия се обаждала от листака:

— Мисля, че ще се върне — смятам, че ще се върне — вярвам, че ще се върне!

Тогава крокодилът се провиквал от черната кал в реката:
— Аз пък съм СИГУРЕН, че ще се върне — хайде, спете сега!

Издание:

Автор: Хю Лофтинг

Заглавие: Историята на доктор Дулитъл

Преводач: Жени Божилова

Година на превод: 1969

Език, от който е преведено: английски

Издание: Второ издание

Издател: Отечество

Град на издателя: София

Година на издаване: 1979

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: ДПК „Д. Благоев“ — София

Излязла от печат: 25.V.1979

Редактор: Добринка Савова-Габровска

Художествен редактор: Йова Чолакова

Технически редактор: Иван Андреев

Художник: Симеон Спиридонов

Художник на илюстрациите: Хю Лофтинг

Коректор: Донка Попова

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/475>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.